

The Project Gutenberg EBook of Ecclesiazusae, by Aristophanes

This eBook is for the use of anyone anywhere at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org

Title: Ecclesiazusae
Assemblywomen (alternate title)

Author: Aristophanes

Release Date: March 12, 2012 [EBook #27429]

First Posted: December 6, 2008

Last Updated: November 12, 2009

Language: Greek

Character set encoding: UTF-8

*** START OF THIS PROJECT GUTENBERG EBOOK ECCLESIAZUSAE ***

Produced by Sophia Canoni. Book provided by Iason Konstantinides

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΦΕΞΗ
ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΖΟΥΣΑΙ

**ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ ΕΜΜΕΤΡΟΣ
ΠΟΛ. Τ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
(POLARCAS)**

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΦΕΞΗ
1910
Δ Η Λ Ω Σ Ι Σ

Απαγορεύεται η από σκηνης διδασκαλία των υπ' εμού παραφρασθεισών κωμωδιών του Αριστοφάνους, άνευ της εγγράφου αδείας μου, συμφώνως προς τον νόμον ΓΥΠΓ' (υπ' αριθ. 3483 της 11 Δεκεμβρίου 1909.

ΠΟΛ. Τ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Το έργο τούτο αποτελεί ειδικώς σάτυραν της αθηναϊκής Βουλής και της πολιτικής διοικήσεως εν Αθήναις, παριστών τας γυναίκας ως αναλαμβανούσας την διοίκησιν των κοινών προς επανόρθωσιν των κακών κειμένων. Σατυρίζεται ταυτοχρόνως η πλατωνική πολιτεία και αι περί κοινογαμίας και κοινοκτημοσύνης θεωρίαι.

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ γυνή Αθηναία
ΜΕΡΙΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ (Α, Β, Γ, Δ, Ε, Ζ, Η, Θ, Ι, κλπ.)
ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
ΒΛΕΠΥΡΟΣ σύζυγος της Πραξαγόρας
ΑΝΗΡ [ΓΕΙΤΩΝ] (του Βλεπύρου)
ΧΡΕΜΗΣ πολίτης Αθηναίος
Ο ΚΑΤΑΘΕΙΣ (ΑΝΗΡ Α')
Ο ΜΗ ΚΑΤΑΘΕΙΣ (ΑΝΗΡ Β')
ΚΗΡΥΞ
ΜΕΡΙΚΑΙ ΓΡΑΙΑΙ (Α', Β', Γ')
ΝΕΑΝΙΣ
ΝΕΑΝΙΑΣ
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ (του Βλεπύρου)
ΔΕΣΠΟΤΗΣ (όστις δύναται να ήνε και ο Βλέπυρος)
ΠΡΟΣΩΠΑ ΒΩΒΑ
ΣΙΜΩΝ & ΠΑΡΜΕΝΩΝ κομίζοντες τα σκεύη του Καταθέντος. (Μέρος Β')
ΑΥΛΗΤΗΣ (Μέρος Δ')
ΓΕΡΩΝ διαβάτης (Μέρος Δ').

[Η παράφρασις αύτη των «Εκκλησιαζουσών» εδιδάχθη το πρώτον εις το θέατρον της «Νέας Σκηνης» την 11 Αυγούστου 1904].

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ
"ΕΚΚΛΗΣΙΑΖΟΥΣΑΙ"

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

[Η σκηνή παριστά οδόν απόκεντρον και σκοτεινήν. Οικίαι τινές χαμηλαί φαίνονται κατά σειράν, εξ απόψεως δε η Ακρόπολις μετά του Παρθενώνος. Είνε νυξ].

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ εξέρχεται μετά προφυλάξεως εκ της οικίας της, κρατούσα λύχνον ανημέμενον, τον οποίον τοποθετεί επί τινος λίθου και ομιλεί προς αυτόν: {1}

Ω φως λαμπρό του λύχνου μου! — που στον τροχό τον πλάσανε,
και ύστερα ψηλά ψηλά στο σπίτι τον κρεμάσανε!
Λύχνε, θα ειπώ την τύχη σου και την καταγωγή:
Βγαλμένος από τον τροχό, που ζύμωσε τη γη,
χύνεις αχτίνες λαμπερές, κ' η [λαδερή σου] μύτη

λαβαίνει όλες της τιμές του Ήλιου μέσ' στο σπίτι.
Λοιπόν το φως σου χύνε
'ς ό,τι μαζύ σου είνε.
Τα μυστικά μας έχουμε και όλα τα κρυμμένα
'ς εσέ φανερωμένα,—
γιατί ποτέ δεν κρύψαμε απ' το δικό σου μάτι
της στάσεις, που λαβαίνουμε απάνω στο κρεββάτι,
ούτε μπορέσαμε ποτέ μέσ' στα κρυφά μας δώματα,
να κρύψουμ' από το μάτι σου τα ντούρα μας τα σώματα,
και κάθε μας κρυφή μεριά φωτίζεις μοναχός σου,
και όπου τρίχες μας ανθούν, γυαλοκοπούν στο φως σου.
Κι' όταν, από τους άνδρες μας κρυφά, στης αποθήκες
πάμε για φρούτα και κρασί, πάντα μπροστά μας βγήκες,
και μολονότι εγκληματείς μαζύ μας τόσους χρόνους,
ποτέ δεν το μαρτύρησες, λυχνάρι, στους γειτόνους!
Γι' αυτό θα μάθης σήμερα, [αγαπητό καντήλι μου],
ό,τι εσυμφωνήσαμε εγώ και κάθε φίλη μου
στων Σκίρων την πανήγυρι. . . Μα [βλέπω ερημιά],
κι' απ' όσες καρτερώ ναρθούν, δεν φαίνεται καμμιά. . .
Κοντεύει όμως η αυγή,
και είνε χρέος η Βουλή πρωί πρωί να βγη. . .
Και πρέπει να προφθάσουμε
της έδρες τους να πιάσουμε,
—που κάποτ' ο Φυρόμαχος είπε γι' αυτές, πως «πρέπει
η πόρνες όταν κάθονται κανείς να μη της βλέπη».
Τι να συμβαίνει άρα γε; μήπως δεν είχαν έννοια
να ράψουνε τα γένεια,
που είπαμε να φέρνουμε, ή μήπως δεν μπορούνε
να κλέψουν τα φορέματα, που οι άνδρες τους φορούνε;
Μα βλέπω ένα φως εκεί που φθάνει γάλι-γάλι·
μήπως είν' άνδρας πούρχεται; εγώ το στρίβω πάλι.
(Διατίθεται να παραλάβη τον λύχνον και να φύγη. Εισέρχεται αριστερόθεν
η Α' ΓΥΝΗ φέρουσα λύχνον, περιβολήν ανδρικήν ανά χείρας μετά πλαστής
γενειάδα και βακτηρίαν).

{1} Ο μονόλογος ούτος της Πραξαγόρας πρέπει ν' απαγγέλληται υπό του
ηθοποιού όσον οίον τι πομπωδώς, διότι διά τούτου παρωδεί και σατιρίζει
ο Αριστοφάνης το ύφος των τραγικών ποιητών.

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ και κατά μικρόν αι ΓΥΝΑΙΚΕΣ Α', Β', Γ, Δ'. κλπ.

Α' ΓΥΝΗ

Ε! ώρα να τραβήξουμε λοιπόν για τη Βουλή·
τώρα για δεύτερη φορά ο πετεινός λαλεί.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Εγώ σας καρτερούσα,

κι' ολονυχτής τα μάτια μου να κλείνω δεν μπορούσα.
Α, στάσου τώρα μια στιγμή για να ειδοποιήσω
και τη γειτόνισσ' από δω, και να της γρατσουνίσω
την πόρτα με το νύχι μου, κ' εκείνη να το στρίψει,
χωρίς να νοιώση ο άνδρας της τη νύχτα πως θα λείψει.

(Εκτελεί. Μετά στιγμινή ανοίγεται η θύρα και εξέρχεται μετά προφυλάξεως
η Β' ΓΥΝΗ κρατούσα γένεια, ράβδον, ενδύματα και υποδήματα ανδρικά εις
τας χείρας).

Β' ΓΥΝΗ

Την ώρα όπου σ' άκουσα να γρατσουνάς τη θύρα
φορούσα τα παπούτσια μου· γιατί αυτός που πήρα,
[και είνε Σαλαμίνιος ο άνδρας μου], φιλότατη,
γερό κουπί μου τράβαγε τη νύχτα στο κρεβάτι.
[Έτσι δεν ήταν δυνατό να κοιμηθώ σιμά του],
και τώρα μόλις βούτηξα κι' αυτό το φόρεμά του.

Α' ΓΥΝΗ

Να, τώρα βλέπω πούρχεται εδώ κ' η Κλειναρέτη,
και η Σωστράτη. . . έρχεται μαζί κ' η Φιλαινέτη. . .

(Καταφθάνουσι βαθμηδόν πολλαί ΓΥΝΑΙΚΕΣ ομού, φέρουσαι ανά χείρας
ενδύματα ανδρών).

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ ερχόμενη προς αυτάς:

Ελάτε γρήγορα και σεις, γιατί ωρκίσθ' η Γλύκη
πως όποια θάρθη υστερνή θα φάη καταδίκη,
[και φοβερή αλήθεια],
τρεις μπότσες άδολο κρασί, κ' ένα σταμνί ρεβίθια.

Α' ΓΥΝΗ

Να και του Σμικυθίωνος η Μελιστίχη πάλι,
που της αρβύλες της πλατειές τανδρός της έχει βάλει.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Θαρρώ πως είνε μόνη αυτή, που ησυχία βρήκε
τη νύχτ' από τον άνδρα της, και τώσκασε και βγήκε.

Β' ΓΥΝΗ

Καλέ δεν βλέπετ' από κει κι' αυτή τη Γευσιστράτη
του ταβερνιάρη, που 'ρχεται μ' ένα κερί τρεχάτη;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Να κ' η Φιλοδωρήταινα. . . να και η Χαιρητάδη. . .
Ου! . . . βλέπω κι' άλλες πού 'ρχονται, ολόκληρο κοπάδι·
όλο το άνθος δηλαδή της πόλεως.

(Εισέρχεται πλήθος γυναικών, αι οποίαι, σχηματίζουσιν εκατέρωθεν τα
δύο τμήματα του χορού).

Γ' ΓΥΝΗ ερχομένη ταχέως

Ουφ! πόσο,
φιλότατη, εκοπίασα, ως πού να ξετρυπώσω!
γιατί έφαγεν ο άνδρας μου όσες σαρδέλλες είχα

το βράδυ, και μου πνίγηκε τη νύχτ' από το βήχα.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Καθήστε, τώρα πούσθ' εδώ,
να σας ρωτήσω και να ιδώ
αν ίσως κ' εκτελέσατε τα προμελετημένα
στων Σκίρων την πανηγύρι.

Δ' ΓΥΝΗ

Α, όσο δα για μένα,
έχω στις αμασχάλες
και από δάσος πειό πυκνές της τρίχες και μεγάλες,
κατά τη συμφωνία μας. Έκαμα κι' άλλο ακόμα·
όταν επήγε ο άνδρας μου στην αγορά, το σώμα
πασάλευσα, και στάθηκα στον ήλιον όλη μέρα.

Ε' ΓΥΝΗ

Μα το ξυράφι πέταξα από το σπίτι πέρα,
και τρίχες άφησα κ' εγώ στο σώμα μου να βγάζω,
που, όσο είνε δυνατό, γυναίκα να μη μοιάζω.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Έχετε και τα γένεια σας, που όταν θα μπορέσουμε
να συναχθούμε, είπαμε πως όλες θα φορέσουμε;

Δ' ΓΥΝΗ

Ωραία γένεια έφτιασα κ' εγώ, μα την Εκάτη!

Ε' ΓΥΝΗ

Κ' εγώ πολύ καλήτερα κι' από του Επικράτη.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Και σεις τι λέτε;

Δ' ΓΥΝΗ

Σύμφωνες, και με την ίδια γνώμη.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Βλέπω λοιπόν πως κάματε και όλα τάλλ' ακόμη,
κ' επήρατ', όπως είπαμε, Λακωνικές κουντούρες,
και ανδρικά φορέματα, και ανδρικές μαγκούρες.

Ζ' ΓΥΝΗ

Κ' εγώ επήρα μία
απ' τον ξυλοκουβαλητή εκείνον το Λαμία
την ώρα που κοιμώτανε.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Φαίνετ' αυτή τον κάνει
που, όταν τη φορτώνεται στους ώμους, όλο κλάνει.

Α' ΓΥΝΗ

Μα το θεό! αν έφερνε του Άργου το τομάρι
πούχε τα μάτια τα πολλά, μπορούσε να την πάρη
κι' όλον να βγάλη στη βοσκή τον Δήμον Αθηναίων!

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Ελάτε, τι θα κάνουμε να πούμε τώρα πλέον,
όσο ταστέρια φαίνονται στον ουρανό να λάμπουν.
Γιατ' η Βουλή, όπου εμείς κ' η φίλες όλες θα 'μπουν,
πρέπει να γίνη το πρωί.

Α' ΓΥΝΗ

Α, ώστε, μα τον Δία,
τας θέσεις μας θα πάρουμε μπροστά στα Πρυτανεία,
κάτ' απ' το βράχο της Πνυκός.

Η ΓΥΝΗ εισέρχεται κρατούσα ηλακάτην και νήθουσα μαλλίον.

Την ώρα να μη χάνω,
πήρα και τούτα τα μαλλιά μέσ' στη Βουλή να ξάνω.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ εν οργή.

Γεμάτη νάνε η Βουλή και λόγου της να ξαίνη;!
— τι λες, δυστυχισμένη;

Η' ΓΥΝΗ

Βέβαια, μα την Άρτεμι! μαζί μ' αυτή πηγαίνω·
και τάχα τι χειρότερα θ' ακούσω κι'αν θα ξαίνω;
Είν' τα παιδάκια μου γυμνά.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Κατάλαβες τι κάνεις,
να πας και συ να ξάνης
την ώρα, που δεν πρέπει
κανένας ίχνος γυναικός απάνω μας να βλέπη;
Καλά θα την παθαίναμε αν έβγαινε καμμιά,
κι' αδρασκελώντας τα σκαμνιά
τη φούστα της ν' ανοίξη,
και στη γεμάτη τη Βουλή το πράμα της να δείξη.
Αν όμως πάμε πειό μπροστά της θέσεις μας να πιάσουμε,
χωμένες μέσ' τα ρούχα τους, όλους θα τους γελάσουμε.
Κ' εκεί που θα καθίσουμε
και γένεια θα κολλήσουμε,
ποιός δεν θα πη πως είμαστε σαν άνδρες στην αράδα;
Κι' ο στρατηγός Αγύρριος, πούχε τη γενειάδα
του Πρόνομου, εκρύφτηκε το ίδιο και καλήτερα·
κι' όμως γυναίκα ήτανε και λόγου του προτήτερα!
Και τι μεγάλα πράματα κάνει στην πόλι τώρα!
Έτσι λοιπόν θα κάνουμε κ' εμείς καλό στη χώρα
απ' αύριο, η τόλμη μας αν πάη κατ' ευχή,
και πάρουμε στα χέρια μας του τόπου την αρχή·
γιατί, καθώς τον φτιάνουμε αυτόν τον τόπο πειά,
ούτε πανιά τον παν εμπρός, μα ούτε και κουπιά!

Η' ΓΥΝΗ

Μα το γυναικοπάζαρο πώς θα μπορέση πάλι
και ρήτορες να βγάλη!

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Και στις γυναίκες ρήτορες μπορεί κανείς να βρίσκη.
Λένε πως και οι πούστηδες εκείν' οι νεανίσκοι
βγαίνουνε όλοι ρήτορες κι' από τους εκλεκτούς.
Μήπως κ' εμείς δεν κάνουμε ίδια δουλειά μ' αυτούς;

Η' ΓΥΝΗ

Δεν ξέρω η κακομοίρα·
μα γίνονται πολλά κακά εκεί που λείπ' η πείρα.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Γι' αυτό κ' εμαζευθήκαμε λοιπόν 'ς αυτόν τον τόπο,
για να προμελετήσουμε, γειτόνισσες, τον τρόπο.
Κάμετε γρήγορα λοιπόν τα γένηια να κολλήσετε,
όσες εσχεδιάσατε πως πρέπει να μιλήσετε.

Θ' ΓΥΝΗ (προς την Η' Γυναίκα).

Κουτή, και ποια είν' από μας, όπου δεν έχει γλώσσα
που να μην κόβη τόσα;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Βάλτε τα γένηια κάθε μια, την ώρα της μη χάνη,
κι' ας γίνη άνδρας· εγώ δε θα βάλω το στεφάνι,
και γένηια θα κολλήσω
αν ίσως και μου κατεβή μπροστά σας να μιλήσω.

(Εκτελούν όλαι).

Β' ΓΥΝΗ

Γλυκειά μου Πραξαγόρα,
σκέψου, καϋμένη, τώρα—
αστεία κάπως φαίνεται η γενειάδ' αυτή.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Αστεία; και γιατί;

Β' ΓΥΝΗ (εφαρμόζουσα την γενειάδα).

Μα έτσι, με τα γένηια μας και σαγονοδεμένες,
μοιάζουμε όλες με σουπιές απ' τη φωτιά καϋμένες.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ (λαμβάνουσα ύφος κωμικώς σοβαρόν).

Ο υπηρέτης του βωμού τη γάττ' ας τριγυρίση
κι' ας έβγη με το αίμα της της έδρες να ραντίση.
Ε! Αριφράδη! σώπασε! — Και λόγο ποιός θα βγάλη;

Θ' ΓΥΝΗ

Εγώ.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Λαμπρά! να στέφανος, και βάλ' τον στο κεφάλι

Θ' ΓΥΝΗ εκτελούσα.

Να με λοιπόν!

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Έ, μίλησε!

Θ' ΓΥΝΗ

Έτσι το λες εσύ;
Πως θα μιλήσω δηλαδή προτού να πω κρασί;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Για ιδές· κρασί θέλει να πιή!

Θ' ΓΥΝΗ

Και βέβαια· γιατί
φορώ στεφάνι, βρε κουτή;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Φύγε από 'δω εσύ, τρελλή!
γιατί τα ίδια, φαίνεται, θα φτιάσης στη Βουλή.

Θ' ΓΥΝΗ

Γιατί, παρακαλώ; γιατί;
δεν πίνουν στη Βουλή κι' αυτοί;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Είσαι βεβαία; πίνουνε μέσ' στη Βουλή που πάνε;

Θ' ΓΥΝΗ

Κι' απ' το καλύτερο κρασί, μα τη θεά, ρουφάνε·
γι' αυτό κ' η κάθ' απόφασι, που απ' τη Βουλή μας βγαίνει
όταν μεθούν, είνε κι' αυτή σαν τούτους μεθυσμένη.

Ω, μα τον Δία το θεό,

ρουφάνε, σου το βεβαιώ.

Και ποιά θα ήταν αφορμή τέτοια κακά να γίνουνε,
αν ίσως στη Βουλή κρασί δεν βρίσκανε να πίνουνε;
Μα μεθυσμένοι κάθονται και βρίζονται και βρίζουνε,
και οι τοξόται [μπαίνουνε στη μέση και χωρίζουνε,
και σπρώχνονται και σπρώχνουνε]
και τους μπεκρήδες διώχνουνε!

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Τράβα και κάτσε κάτω συ! Είσαι κολοκυθένια!

Θ' ΓΥΝΗ

Μα το θεό, το ήθελα να μείνω δίχως γένεια,
γιατί θα σκάσω απ' του κρασιού τη δίψα τη μεγάλη.

(αποσύρεται)

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Ε! μήπως έχει όρεξι να ρητορέψη άλλη;

Γ' ΓΥΝΗ

Εγώ!

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Εμπρός του λόγου σου, βάλ' το στεφάνι αυθωρεί,
γιατί κ' η ώρα προχωρεί.
Μίλησε συ λοιπόν καλά, στάσου σαν άνδρας ντούρα,
και στήριζε το σώμα σου καλά με τη μαγκούρα.

Γ' ΓΥΝΗ στεφανουμένη και λαμβάνουσα τον λόγον.
Ἦθελα ἄλλη να 'βγαινε ρητόρισσα προτήτερα,
ν' αγόρευε καλήτερα
στην ἄκρη να καθήσω·
ἀλλά, ἐγὼ τουλάχιστον ποτέ μου δεν θ' αφήσω,
γιατί δεν εἶν' καλή δουλειά,
ν' ανοίγουν μόνο για νερό τους λάκκους μεσ' στα καπηλιά,
Δεν το φρονῶ, μα της θεές. . .

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Μα της θεές! πού τρέχεις,
δυστυχισμένο θηλυκό! το νου σου πού τον έχεις;

Γ' ΓΥΝΗ

Μπα! σφάλμα ἔκαμα; και ποιο;
Εγὼ δε ζήτησα να πιω.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Ἄλλα τα εἶπες μια χαρά· μα στις θεές ωρκίστηκες
ἄνδρας ἐσύ, πως μίλησες με λέξεις γυναικίστικες;

Γ' ΓΥΝΗ

Ου! . . . ναι, μα τον Απόλλωνα!

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Παύσε και συ τη λῆμα,
γιατί ἐγὼ για τη Βουλή δεν κάνω οὔτε βήμα,
αν ἴσως δεν προγυμνασθῶ.

(της αφαιρεί τον στέφανον ἀπὸ την κεφαλὴν).

Γ' ΓΥΝΗ

Φέρ' το στεφάνι πίσω·
τώρα μελέτησα καλά και θα το ξαναρχίσω.

(λαμβάνει τον στέφανον ἐκ νέου και την στάσιν του ρήτορος)

— Εγὼ λοιπόν, γυναίκες μου. . .

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Γυναίκες, — συφορά σου, —
τους ἄνδρας πάλι κοπανάς που βλέπεις μπρος σου;

Γ' ΓΥΝΗ

Στάσου!
μου φάνη τον Επίγονο πως εἶδα [ἀπὸ πίσω]
και με γυναίκες νόμισα πως πρέπει να μιλήσω.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Γκρεμίσου ἀπ' αὐτοῦ και συ, και κάθησε πειο κείθε?
θα πάρω ἐγὼ το στέφανο και θα μιλήσω.—Εἶθε
την προσευχή μου οι θεοί ν' ακούσουν τουρανού,
και να 'πιτύχουν ὅλ' αὐτά που μου 'ρθανε στο νου.

(Ἀνέρχεται ἐπὶ λίθου και αγορεύει:)

Ἀγαπῶ κ' ἐγὼ τον τόπο, ὅπως σεις, ὦ ἄνδρες, ὅλοι,

και γι' αυτό δεν υποφέρω όσα γίνονται στην πόλι.
Είνε όλ' οι άρχοντές μας παληανθρώποι πέρα-πέρα,
κι' αν φανή κανείς πως είνε αγαθός για μιαν ημέρα,
Θάνε μασκαραάς για δέκα. 'Σ άλλον έδωκες τη θέσι;
άλλα θάχης' απ' τα χείρου στα χειρότερα θα πέση.
Δύσκολο κανείς να βάλη
νου και φρόνησι με λόγια σε ανόητο κεφάλι.
Σεις φοβείσθε πάντα όσους την αγάπη τους σας δίδουν
κι'όλο γλείφετε εκείνους, όπου πάντα σας προδίδουν.
Ήταν εποχή, ώ άνδρες, που Βουλές δεν λειτουργούσαν,
τον Αγύρριον εν τούτοις να τον βρίζουν δεν αργούσαν
τώρα πούχουμε Βουλή,
επαινούν αυτόν που δίδει τον παρά τον πειό πολύ·
κι' όποιος μερδικό δεν παίρνει, κρίνει άξιον θανάτου
όποιον βουλευτάς πληρώνει να κερδίζη τη δουλειά του.

Α' ΓΥΝΗ

'Στην Αφροδίτη! μίλησες με φρόνησι μεγάλη.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Την Αφροδίτη έπιασες, δυστυχισμένη, πάλι;
Λαμπρά θα τα κατάφερνες και στη Βουλή απάνω,
το ίδιο αν σου ξέφευγε.

Α' ΓΥΝΗ

Μπα, δεν το ξανακάνω,

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Το νου σου, και φορές πολλές
μη συνηθίσης να το λες.

(Εξακολουθούσα την αγόρευσίν της).

Όταν καμμιά συμμαχία για την πόλι εσυμφωνείτο,
έλεγαν πως αν δεν γίνη, συμφορά τρανή θα ήτο·
κι' όταν εγινόταν πάλι,
έπεφταν σε στενοχώρια και 'ς απελπισία μεγάλη·
κι' απ' τους ρήτορας κανένας, ή για το 'να ή για τάλλο
συμβουλή αν είχε δώση, πάθαινε κακό μεγάλο.
Ο φτωχός, οπού για φόρο ούτ' ένα λεφτό δεν δίνει,
σκούζει πάντα πως ο στόλος πρέπει άφευκτα να γίνη,
από τάλλο δε το μέρος πλούσιοι και γεωργοί,
[πώχουνε παρά και γη],
δεν τον θέλουν. Είχες πρώτα με 'τους Κορινθίους γίνη
άσπονδος εχθρός, το ίδιο σ' εμισούσανε κ' εκείνοι·
τώρα έχουνε στο νου
φίλοι σου να γίνουν, τώρα φίλος τους και συ γενού
Αργείος [ο δημαγωγός, πούνε σοφός και φρόνιμος],
είν' αμαθής· κ' είνε για σας σοφός ο Ιερώνυμος,
[εκείνο το κορόιδο,
που σας τα κάνει ρόιδο!]
Συ λοιπόν είσαι, ώ Δήμε, η αιτία όλου τούτου,

που μοιράζετε το χρήμα και του δημοσίου πλούτου,
και κυττάτ' ιδιαιτέρως
τι καθέννας θα μπορέση να τραβήξη κατά μέρος,
κ'οι πολίται, όλ' οι μπούφοι,
να κυλιώνται από δώθε και από κει σαν κλωτσοσκούφι.
Αν 'ς εμένα θα πεισθήτε,
έχετε καιρό ακόμη και μπορείτε να σωθήτε.
Σας προτείνω λοιπόν τώρα
να εμπιστευθήτε όλοι στις γυναίκες μας τη χώρα,
που της έχουμ' επιστάτες και ταμίες μεσ' στο σπίτι!

Α' ΓΥΝΗ

Εύγε! εύγε! Μα τον Δία! . .

Β' ΓΥΝΗ

Πες τα! πες τα, συμπολίτη

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Πόσο είνε η γυναίκα απ' τον άνδρα πειό καλή,
θα σας τ' αποδείξω τώρα. Πρώτον, πλένει το μαλλί
πάντα σε θερμό νερό,
σύμφωνα μ' αυτό το νόμο, πούταν στον παληόν καιρό.
Και ποτέ δεν θα τη δήτε τη γυναίκα, κατά πόδα
να πηγαίνη με τη μόδα.
Αν των Αθηνών η πόλις ήθελε ν' ακολουθή
'ς ό,τι κάνουν η γυναίκες, δεν θα είχε και σωθή,
κι' αν δεν είχε τέτοια νόσο
να μας ξεφουρνίξη τάχα και μια μόδα κάθε τόσο;
Η γυναίκες όπως πρώτα κάθονται και τηγανίζουν
όπως πρώτα με τη στάμνα στο κεφάλι τους γυρίζουν·
όπως πρώτα θεσμοφόροι τρέχουνε στο πανηγύρι·
όπως πρώτα ξεροτρίβει κάθε μια το νοικοκύρη·
όπως πρώτα τους γαμιάδες μεσ' στο σπίτι κρυφοβάνουν·
όπως πρώτα τους μεζέδες τους καλήτερος τους φτιάνουν·
όπως πρώτα κρασοπίνουν [και περνούν ζωή και κόττα].
κ' επί τέλους το γαμίσι τους αρέσει όπως πρώτα!
Εις αυτές λοιπόν, ώ άνδρες, ας αφήσουμε τον τόπο,
δίχως πλέον να ρωτάμε για να μάθουμε τον τρόπο
όπου θα διοικηθούμε·
αλλά τούτα να σκεφθούμε:
ότι σαν καλές μαννάδες, θα σκεφθούν εκείνες πρώτες
ναύρουν τρόπο για να σώσουν τους δικούς των στρατιώτες·
κι' άλλη ποιά, αν όχ' η μάννα,
θα φροντίση για να στείλη στο παιδί της κουραμάνα;
Μόνον η γυναίκα ξέρει τον παρά να κομποδένη,
και ποτέ στην εξουσία δεν εβγήκε απατημένη,
γιατ' αυτή ξέρει τον τρόπο [με τα λόγια τα μεγάλα]
ν' απατάη και τον άνδρα. Άφησε τα πειά και τάλλα.
Αν πεισθήτε 'ς όσα είπα και μ' ακούσετε κ' εμένα,
θα περάσετε, πολίται, τη ζωή ευτυχισμένα.

(κατέρχεται του λίθου).

Α' ΓΥΝΗ

Ω Πραξαγόρα μου γλυκεία! τα είπες μια χαρά.
Και όλ' αυτά πού τάμαθες, φτωχή μου;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Μια φορά

μεσ' στης φευγάλας τον καιρό, όπως κ' η άλλες βγήκα,
κ' έμεινα με τον άνδρα, μου εκεί κοντά στην Πνύκα·
άκουα το λοιπόν εκεί παρλάτες κατά κόρον,
κ' έτσι την έμαθα κ' εγώ την τέχνη των ρητόρων.

Α' ΓΥΝΗ

Αφού λοιπόν, βρε αδελφή,
αδίκως δεν εγίνηκες σπουδαία και σοφή,
σ' εκλέγουμ' από σήμερα και στρατηγό μεγάλη,
αν τα πιτύχης όλ' αυτά, που σου 'ρθαν στο κεφάλι.
Μ' αν πληρωθή ο Κέφαλος και πεταχθή μπροστά σου
κ' ειπή ότι μ' αυτά που λες δεν είσαι στα σωστά σου,
τι θα του ειπής, παρακαλώ;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Θα 'πω πως ετρελλάθη.

Α' ΓΥΝΗ

Δεν είν' η πρώτη δα φορά που ο κόσμος θα το μάθη.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Πως είν' υποχονδριακός.

Α' ΓΥΝΗ

Καθένας πειά το βλέπει.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Έ, θα του ειπώ πως φέρνεται στην πόλι όπως πρέπει,
μα φτιάνει πιάτα άσχημα.

Α' ΓΥΝΗ

Και αν σε κοροϊδέψει
κι' ο Νεοκλείδης ο τσιμπλής, τι θα του ειπής;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Να στέψη
και σαν μπορή ευκόλως,
ας διακρίνη τη μεριά πουν' του σκυλλιού ο κώλος.

Α' ΓΥΝΗ

Και αν σου φτιάσουν την δουλειά;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Τι λόγος! να δα η ώρα!
θα το δεχτώ· όσο γι' αυτό είμαι δασκάλα τώρα!

Α' ΓΥΝΗ

Κι' αυτό δεν το σκεφθήκαμε: Αν έλθουν οι τοξόται

και σε μαλλιοτραβήξουνε, σαν τι θα κάμης τότε;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ (δεικνύουσα τον τρόπον της αμύνης).

Να, θα τους σπρώξω έτσι δα με δύναμι μεγάλη,
αλλά στη μέση, έννοια σου, κάνεις δεν θα με βάλη.

Α' ΓΥΝΗ

Και τέλος αν σε πιάσουνε, τους λέμε και σ' αφίνουν.

Η' ΓΥΝΗ

Αυτά που θυμηθήκατε μπορούν λαμπρά να γίνουν'
μ' αυτό δεν το σκεφθήκαμε: Και πώς θα θυμηθούμε
τα χέρια να σηκώσουμε εκεί που θα βρεθούμε,
αφού εσυνηθίσαμε τα σκέλια να σηκώνουμε;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Το πράμα είνε δύσκολο· αλλά το κατορθώνουμε
πειό εύκολα να γίνη,
αρκεί το ένα μπράτσο μας ολόγυμνο να μείνη.
Εμπρός λοιπόν τα ρούχα σας σηκώστε τώρα, φίλες,
περάστε της Λακωνικές στα πόδια σας αρβύλες,
και δέστε όπως είδατε τους άνδρες να της δένουν,
όταν στην πόρτα, βγαίνουνε, ή στη Βουλή πηγαίνουν.
Και όταν ταύτα γίνουνε με τη σοφή σας έννοια,
κολλάτε και τα γένηα·
κι' όταν καλά τα δέσετε,
αυτά του ρούχα των ανδρών, που κλέψατε, φορέσετε,
ένα τραγούδι βλάχικο αρχίζετε, σαν γέροι,
και προχωρείτε ψέλνοντας με το ραβδί στο χέρι

Β' ΓΥΝΗ

Καλά τα λες· ας πάμ' εμπρός εμείς η πειό μεγάλες,
γιατί στην Πνύκα θάρθουνε απ' τους αγρούς και άλλες.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Γρήγορα κάμετ' όμως,
γιατ' είνε κ' ένας νόμος:
όσοι στην Πνύκα για να παν πρωί-πρωιν δεν έβγουν,
ούτε παλούκι δεν βαστούν στα χέρια τους σαν φεύγουν.

(Αι γυναίκες μεταμφιέζονται εις άνδρας).

ΧΟΡΟΣ

Έφθασ' η στιγμή, ώ άνδρες· στη γραμμή και ξεκινάτε·
τούτο πάντοτε να λέτε και ποτέ μην το ξεχνάτε·
είν' ο κίνδυνος μεγάλος αν μας πιάσουνε στη φάκα,
να σκαρώνουμε τη νύχτα στο σκοτάδι τέτοια φιάκα.

Α' ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ

Πάμε στη Βουλή, ώ άνδρες. Το μισθό του θα τον χάση,
όπως είπ' ο νομοθέτης, όποιος το πρωί δεν φθάση
σκονισμένος, τσιμπλιασμένος [και μ' αχτένιστα μαλλιά],
και χωρίς να φάη άλλο, παρά μόνο σκορδαλιά.
Σμίκρυνε, Χαριτωμένη, και συ Δράκοι, ξεκινάτε

κι' ό,τι πρέπει μη ξεχνάτε,
μήπως και σας φύγη λόγος, που στο πράμα δεν συμφέρει·
κι' όταν πάρη ο καθένας και το σύμβολο στο χέρι
και καθίσουμε στις έδρες σοβαρά και στην αράδα,
θα ψηφίσου' ό,τι θέλει κάθε μια μας φιλενάδα—
ώ τι λάθος, πω, πω, πω!
φίλος, ήθελα να ειπώ!

Β' ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ (δεικνύων προς αριστερά)
Έχε' από κει το νου σας· σπρώχτε τους να φύγουν, όσοι
άρχον' απ' την πόλι νύχτα και προτού να ξημερώσει,
μόνον το μισθό να πάρουν,
και να κάτσουν να λιμάρουν.

Γιατ' οι Βουλευταί μας πρώτα είχαν έθιμο καλό·
και κανένας δεν τολμούσε να ζήτηση οβολό·
κι' όλοι έπαιρναν μαζί τους, στον καιρό του Μυρρωνίδη,
έν' ασκί νερό, ψωμάκι, τρεις εληές κ' ένα κρομμύδι.
Σήμερα, για να σκεφθούνε στις πατρίδος το καλό,
θέλουνε κ' ημεροδούλι, λες και κουβαλούν πηλό.

(Απέρχονται γυναίκες και χορός προς αριστερά, μετημφίεσμένα εις
άνδρας και ψάλλουσαι). {2}

ΑΥΛΑΙΑ

{2} Σημ. Μετ. Ως άσμα του χορού ετονίσθη δια την παράστασιν η πρώτη
στροφή «Εφθασ' η στιγμή, ώ άνδρες» ελλείπει άλλου καταλληλοτέρου
χωρίου.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

(Η σκηνή παριστά το αυτό μέρος με το της προηγουμένης πράξεως.
Εξέρχεται ο ΒΛΕΠΥΡΟΣ, φέρων στενάς γυναικείας εμβάδας εις τους πόδας,
ημίγυμνος και κακώς κρυπτόμενος υπό βραχύ ερυθρόν γυναικείον χιτώνιον.
Κρατεί την κοιλίαν του και προφανώς αναζητεί κατάλληλον θέσιν προς
αφόδευσιν. Είνε νυξ).

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ-μόνος
Μωρέ! τι πράματα είν' αυτά! . . . είνε σχεδόν ημέρα,
κι' ακόμα η γυναίκα μου δεν φαίνετ' εδώ πέρα.
Πώς γλίστρησε; ... τι εστάθηκε;...
πού πήγε και μου χάθηκε;...
Εκεί που κοιμώμουνα, μου έρχεται να χέσω·
ζητώντας της αρβύλες μου στα πόδια μου να δέσω
και το χιτώνα για να βγω, στο σκότος ψηλαφούσα
εδώ κ' εκεί, μα πουθενά να ταύρω δεν μπορούσα.
Και επειδή ο Κοπριάς στην πόρτα είχε φθίση
κ' εχτύπαγε με βιάσι,

πέρασα της παντούφλες της, όπου αυτή εφόρει,
κι' αυτό το πανωφόρι. . .
Μα τώρα πού να βρη κάνεις καλή μεριά να χέση;
Έ, νύχτα,—όπου κι' αν σταθής πάντα θα βρης μία θέσι·
όπου κι' αν χέσω δηλαδή κανένας δεν με βλέπει.

(Αναζητών το κατάλληλον μέρος:)

Ωχ! κακορροϊζικός εγώ! τι ξύλο που μου πρέπει!
με μια γυναίκα να μπλεχθώ απάνω στα γεράματα,
να πάθω τέτοια πράματα!
γιατί αυτή κάτι καλό δεν βγήκε να μου φτιάση. . .
Εν τούτοις μ' έσφιξε η κοιλιά κ' είνε καιρός ν' αδειάση.

[Κάθεται προς αφόδευσιν. Διακόπτεται όμως εν τη πράξει, διότι εισέρχεται ο ΑΝΗΡ [ΓΕΙΤΩΝ)].

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ — ΑΝΗΡ

ΑΝΗΡ

Τις ει! . . Δεν είν' ο Βλέπυρος που είν' εκεί στο βάθος;
μα το θεό, ο γείτονας. . . αυτός. . . δεν κάνω λάθος.
Πες μου, τι πράμα είν' αυτό το κόκκινο μπροστά σου:
μήπως και σου κουρέλιασε κανένας τ' απαιτά σου;

ΒΛΕΠΥΡΟΣ εγειρόμενος

Όχι, μα της γυναίκας μου το κόκκινο το ρούχο
άρπαξα έτσι βιαστικά [για μιαν ανάγκη που' χω]
και όπως είμ' εβγήκα.

ΑΝΗΡ

Και το δικό σου φόρεμα πού είνε;

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Δεν το βρήκα,
τι να σου 'πω; στα στρώματα δεν πέτυχα μανδύα.

ΑΝΗΡ

Δεν είπες στη γυναίκα σου να ψάξη;

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Μα τον Δία,
δεν ήταν πειά κοντά μου·
ξετρύπωσε κρυφά-κρυφά από την κάμερά μου,
και τρέμω μήπως έχουμε νεώτερα παιγνίδια·

ΑΝΗΡ

Ω Ποσειδών! μα έπαθες λοιπόν και συ τα ίδια;
γιατί κ' εμένα μ' άφησε κρυφά το θηλυκό μου,
κ' έχάθη με το φόρεμα το ίδιο το δικό μου.
Κ' αν ην' αυτό δεν με λυπεί· αλλά και της δικές μου
αρβύλες δεν της εύρηκα.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Και της Λακωνικές μου
αυτές, μα τον Διόνυσο, της έχασα κ' εγώ,
Μα μ' έσφιξε το χέσιμο, που λες, και δεν αργώ,
κ' έβαλ' αυτό το τσόκαρο, μη χάσω τον καιρό
και χέσω μεσ' στο πάπλωμα, που ήταν καθαρό.

ΑΝΗΡ

Τι να συμβαίνει τάχατες; μήπως καμιά της φίλη
για δείπνο καμιά πρόσκλησι κρυφά της είχε στείλη;

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Μπορεί κ' αυτό· δεν είν' κακές κι' αυτές η κακομοίρες·
(Λαμβάνων εκ νέου την στάσιν της αφοδεύσεως)

ΑΝΗΡ

Συ, φαίνεται, το χέσιμο σχοινί-λουρί το πήρες.
Εγώ, είν' ώρα στη Βουλή να πάω δίχως άλλο,
και τρέχω το μανδύα μου τουλάχιστον να βάλω.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Θαρθώ κ'εγώ, αλλά
θα χέσω πριν καλά·
γιατί μου τα 'χει σφίξη εκεί
κάποια αχλάδα στιφτική.

ΑΝΗΡ

Σαν κείνη, που δεν άφησε εις τον παληόν τον χρόνον,
να δώση ο Θρασύβουλος στους πρέσβεις των Λακώνων
απάντησιν.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Μα το θεό είν' ένοχος και πάλι.
Αλλά δεν είν' η λύπη μου τόσο γι' αυτό μεγάλη·
σαν φάγω όμως σκέπτομαι, που τάχα διευθύνεται
η κοπριά πού γίνεται;
γιατ' ο δημότης Αχλαδούς, που για φαΐ τον πήρα,
μου βούλλωσε τη θύρα.

(Ο ΑΝΗΡ απέρχεται δεξιόθεν)

Ποιός θα μου βρη ένα γιατρό, και τάχα ποιόν απ' όλους;
και ποιός την τέχνη έμαθε να διορθώνη κώλους;
Μη ο Αμύνων; θ' αρνηθή και μάταιος ο κόπος
τον Αντισθένη το γιατρό καλέσετ' όπως-όπως,
κι' αυτός από τους στεναγμούς αν κρίνη, θα μπορέση
τι θέλει ο κώλος να μας 'πη όταν ζητή να χέση.
Ω σεβαστή Ειλείθια! βοήθα με πριν σκάσω
και πριν στουπποκωλιάσω.

[Ω σεβαστή Ειλείθια! βοηθάμε κ' εχάθηκα]
προτού γενώ χειρότερος κι' από τα σκατοκάθηκα!

[Λαμβάνει θέσιν προς αφοδευσιν. Εισέρχεται αριστερόθεν ο ΧΡΕΜΗΣ]

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ — ΧΡΕΜΗΣ

ΧΡΕΜΗΣ

Τι φτιάχνεις αυτού πέρα συ; χέζεις;

ΒΛΕΠΥΡΟΣ εγειρόμενος

Εγώ; α, όχι
σηκώνομαι.

ΧΡΕΜΗΣ

Για ιδές εκεί χιτώνιο που τώχει!
μα τούτο είνε γυναικός.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Το πήρ' αντί της χλαίνης
στο σκότος. Συ πούθ' έρχεσαι και τάχα πού πηγαίνεις;

ΧΡΕΜΗΣ

Απ' τη Βουλή.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Πώς; Τέλειωσε;

ΧΡΕΜΗΣ

Κ' είνε πρωί ακόμα.

Τι γέλοια όμως που 'καμα, δεν ξέρεις, με το χώμα
το κόκκινο, που με σχοινί το ρίχναν [οι κλητήρες
'ς όποιον αργά ερχότανε].

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Τριώβολο επήρες;

ΧΡΕΜΗΣ

Θα σου το πω, μα ντρέπομαι· ποιος δεν το θέλει τάχα;
αλλ' άργησα και μου μείναν η τσέπες μου μονάχα.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Και ποιο ήταν το αίτιο;

ΧΡΕΜΗΣ

Κόσμο πολύν ευρήκα,
όσος ποτέ, σε βεβαιώ, δεν έτρεξε στην Πνύκα·
και ήσαν όλοι κάτασπροι στο δέρμα πέρα-πέρα,
σαν τσαγκαράδες [που περνάν στον ίσκιο την ημέρα].
Κ' έτσι λεφτό δεν πήραμε και στρέψαμ' όλοι πίσω.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Όστε δεν παίρνω ούτ' εγώ, κι' αδίκως θα κινήσω;

ΧΡΕΜΗΣ

Κι' όταν για δεύτερη φορά λαλούσαν τα κοκκόρια
αν ήσουν, πάλι θα 'μενες από τους άλλους χώρια.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ (με κωμικώς τραγικόν ύφος).

Ω τριώβολο χαμένο!
σε θυμούμαι και πονώ·
κλάψε με και πεθαμμένο
κλάψε με και ζωντανό» {3}.
Την έπαθα! Και δεν μου λες, ποιός λόγος νάταν τώρα
που τόσον κόσμο μάζωξε στην Πινύκα τέτοιαν ώρα;

ΧΡΕΜΗΣ

Ποιός άλλος τάχα; υφάινεται πως οι πρυτάνεις όλοι
ζητάνε γνώμες πώς μπορούν να σώσουνε την πόλι.
Ο Νεοκλείδης ο τσιμπλής εγγλίστησε στη μέση·
μα όλοι του φωνάζανε: —Κι' αυτός πώς θα μπορέση
στα πράματα της πόλεως να βάλη την ουρά του,
που τσίμπλες εγεμίσανε κι'αυτά τα τσίνουρα του;
Τότε κ' εκείνος γύρισε κ' εκύτταξε τα πλήθη:
— Για πέτε μου, τι έπρεπε να κάμω; αποκρίθη.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Εγώ αν ήμουν όμως,
το γάλα θα του σύσταινα που βγάζει ο φρέσκος φλόμος
από βραδύς να στίβη,
και μ' ένα σκορδοκέφαλο τα τσίνουρα να τρίβη.

ΧΡΕΜΗΣ

Τότε κι' ο έξυπνος Γλετζές, αυτός ο κουρελής,
γδυτός εμφανερώθηκε στο μέσον της Βουλής,
όπως πολλοί τον είδανε· μα το 'λεγε κι' αυτός
πως ήτανε γδυτός.

Και όμως, ναι, για το λαό emίλησε καλά:
«Κυττάχτε με! έχω κ' εγώ ανάγκη από ψιλά·
μα σας το λέγω παστρικά: να σώσετε την πόλι
και τους πολίτες· κ'οι γυμνοί όταν θα πάρουν όλοι,
σαν πιάση βαρυχειμωνιά, απ' τους εμπόρους χλαιίνας,
ε, δεν θα πάρη από μας πλευρίτωμα κανένας.

(Ο ΒΛΕΠΥΡΟΣ επιδοκιμάζει διαρκώς εις όσα ακούει).

«Κι' όσοι δεν έχουν στρώματα
κρεββάτια και παπλώματα,
θα κάνουνε το μπάνιο τους κι' αυτοί χωρίς παράδες,
και θα τραβούν να κοιμηθούν στους σκυλλοτομαράδες
Κι'αν μέσ' στο κρύο να τους κλειούν την πόρτα τώβρουν νόστιμο,
τρία γερά γουναρικά να δίνουνε για πρόστιμο».

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Λαμπρά, μα τον Διόνυσο! Δεν θάχε ν' αντικρούση
κανένας τέτοια πρότασι, που έτυχε ν' ακούση.
Και δεν επρόσθετ' ο κουτός να δίνουν, έτσι, χάρι
κ' οι αλευράδες στους φτωχούς τρία κοιλά σιτάρι,
και όποιος τ' αρνηθή,—ραβδί καθένας να του δίδη,
να ιδής ταλεύρια που θα παν' κι' αυτού του Ναυσικύδη.

ΧΡΕΜΗΣ

Τότε πετιέται πάλι
ένα παιδάριο κομψό με ώμορφο κεφάλι,
σαν του Νικία κάτασπρο, και είπε παστρικά
πως πρέπ' η πόλις να δοθή ευθύς στα θηλυκά.
Με ζήτω υποδέχθηκε τους λόγους του μεγάλα,
όλος ο τσαγκαρολαός, ο άσπρος σαν το γάλα,
κ' έβαλαν μόνον της φωνές όσοι χωριάτες ήσανε,
και δεν το παρεδέχθηκαν, και κάπως τα ξυνίσανε.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Φρόνιμοι άνθρωποι.

ΧΡΕΜΗΣ

Α, ναι· αλλά στην εκκλησία
η μειονοψηφία τους δεν είχε σημασία,
έκοβε δε του ρήτορα χίλια καλά η γλώσσα
για της γυναίκες, και για σε — ου τόσα κι' άλλα τόσα!

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Τι είπε;

ΧΡΕΜΗΣ

Σε βαγαποντιές τους έλεγε πως πέφτεις·

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Για σένα;

ΧΡΕΜΗΣ

Ύστερη δουλειά. Είπε πως είσαι κλέφτης.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Μόνος εγώ;

ΧΡΕΜΗΣ

Μα το θεό, και συκοφάντης.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Μόνος,
μόνος εγώ;

ΧΡΕΜΗΣ

Μα το θεό, και όλοι μας συγχρόνως.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Όσο γι' αυτό αντίθετη κανείς δεν έχει γνώμη.

ΧΡΕΜΗΣ

Και η γυναίκα έχει νου, επρόσθεσεν ακόμη,
και κομποδένει τον παρά,
κι' ούτε έβγαλε καμμιά φορά
από το στόμα μυστικό κατά τα θεσμοφόρια,
ενώ η ευγένειες μας το βγάζουμ' απ' τα όρια.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Μα τον Ερμή! σε βεβαιώ κ' εδώ δεν είπε ψέματα.

ΧΡΕΜΗΣ

Ἐπειτα [ἔστρεψε, που λες, το λόγο 'ς άλλα θέματα],
και εἶπε πως δανείζονται το μεταξύ τους χρήματα.
ρούχα, χρυσά κοσμήματα,
ποτήρια, δίχως μάρτυρες να βρίσκονται μπροστά,
και μόλ' αυτά τα δανεικά καμμιά δεν τα βαστά·
ενώ οι άνδρες [πράγματα κάνουνε, λέει, χείριστα],
και τακτικά δανείζονται, μα δανεικά κι' αγύριστα.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Βρε και με μάρτυρας μπροστά τα ίδια καταντούνε.

ΧΡΕΜΗΣ

Και δεν καταδιώκουνε, και δεν συκοφαντούνε,
και δεν τον καταστρέφουνε το Δήμο,— κι' άλλα, κι' άλλα
για της γυναίκες ἔλεγε καλά πολύ μεγάλα.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Λοιπόν τι αποφάσισαν μετά τα λόγια εκείνα;

ΧΡΕΜΗΣ

Μόνον γυναίκες ἄρχοντες θα γίνουν στην Αθήνα
γιατ' όλα τα παράξενα ἔχουνε γίνη τάχα,
κι' αυτός ο νεωτερισμός δεν ἔγινε μονάχα.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Κι' αποφασίσθη;

ΧΡΕΜΗΣ

Τάπαμε.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Κι' αυτές, σαν κυβερνήτες,
θα κάνουν τα καθήκοντα που κάνουν οι πολίτες;

ΧΡΕΜΗΣ

Όλα τελειωμένα.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Και πώς; στο δικαστήριο θα πάη αυτή για μένα;

ΧΡΕΜΗΣ

Κι' ἀκόμα· και στο σπίτι σου αυτή [σαν επιστρέφη],
θάχη την υποχρέωσι να φέρνη να σας τρέφη.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Δεν θα σηκώνωμαι πρῶι ν' αναστενάζω;

ΧΡΕΜΗΣ

Ούτε·
μονάχα η γυναίκα σου γι' αυτό υποχρεούται·
και ἄλλο δεν θα κάνης,
παρά μεσ' στο σπιτάκι σου θα κάθεται να κλάνης.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Εκείνο που φοβάμ' εγώ και δεν πολυσυμφέρει

είνε, μη όταν πάρουνε τους χαλινούς στο χέρι
μας πιάνουνε κι' απ' τα μαλλιά. . .

ΧΡΕΜΗΣ

Γιατί;

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Για να τους κάνουμε κ' εκείνη τη δουλειά. . .

ΧΡΕΜΗΣ

Κι' αν δεν μπορούμε δηλαδή;

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Φαΐ δεν θα μας δίδουνε.

ΧΡΕΜΗΣ

Μα και τα δυο τα πράματα μπορεί λαμπρά να γίνουνε,
και το φαΐ και η δουλειά. Εσένα τι σε νοιάζει;

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Ξέρεις. . . σαν γίνεται με βια, περισσότερο κουράζει.

ΧΡΕΜΗΣ

Χεμ! δίκηο έχεις· μ' αν κι' αυτό η πόλις το εγκρίνη,
οι άνδρες θα το κάνουνε και έτσι, τι να γίνη!
Έλεγαν οι πατέρες μας μια σοφωτάτη γνώμη:
πως και η σκέψεις η κουτές, κ' η πειό ζουρλές ακόμη
όπου θα κόψη το μυαλό,
μπορούν κι' αυτές κάμμιά φορά να βγουν και σε καλό.
Και άμποτε, ώ Αθηνά και σεις θεοί σεπτοί,
κ' η κουταμάρ' αυτή
να δείξη πως μας ωφελεί.-
Γεια σου· πηγαίνω.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Χρέμη μου, η ώρα η καλή·

(Ο Χρέμης φεύγει δεξιόθεν, ο Βλέπυρος εισέρχεται εις την οικίαν του).

ΧΟΡΟΣ

(Γυναικών μετημφισμένων εις άνδρας εισέρχεται αριστερόθεν μετά
προφυλάξεως και σπουδής. απαγγέλλει προς υπόκρουσιν της
ορχήστρας).

Έμβα, τράβα δρόμον ίσο,
μήπως είν' κανένας άνδρας και μας πήρεν από πίσω;
Στρέψου, κάνε και μία γύρα·
έχουν πονηριές οι άνδρες και φυλάξου, κακομοίρα,
μήπως και ακολουθήσουν από πίσω κατά βήμα,
να μας νοιώσουν απ' το σχήμα.
Κτύπησε καλά τα πόδια, δυνατά να περπατάνε,
'ς όλες μας ντροπή θε νάνε,
αν οι άνδρες μας τσακώσουν
και μας νοιώσουν·

Τυλιχθήτε όσο παίρνει· στρέφετε κάθε φορά
δεξιά κι' αριστερά,
κι' όλο γρήγορα τραβάτε μη μας έλθη συφορά.
Τώρα στη παληά τη θέσι είμαστε κοντά πολύ,
που βρεθήκαμε τη νύχτα για να πάμε στη Βουλή.
Να το μάλιστα το σπίτι, που η Στρατηγίνα βγήκε,
κι' εψηφίσανε οι πολίτες την εφεύρεσι που βρήκε.
Ας μη χάνουμε την ώρα· να προσμένουμε δεν πρέπει
με τα ψεύτικα τα γένεια· γιατί' αν κάνη πως μας βλέπει
έννας άνδρας τέτοιαν ώρα
ημπορεί να τα τραβήξη, να τα βγάλη όλα φόρα!
Πάμ' εδώ κοντά στον τοίχο, πούνε και σκιά κομμάτι,
κύτταξε με το 'να μάτι
και χωρίς πολύ ν' αργής,
σάξου πάλι σαν γυναίκα, όπως ήσουν πριν να βγης.
Αλλά να κ' η Στρατηγίνα από εκεί κοντοζυγώνει.
Κάνε γρήγορα και βγάλε τα μαλλιά απ' το σαγόνι.
Να και τούτες ήσαν έτσι, με φορέματ' ανδρικά,
μα τ' αλλάζανε το σχήμα και γίνηκαν θηλυκά.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ εισέρχεται αριστερόθεν
Λοιπόν, γυναίκες, εύγε μας! είχαμε και δεν είχαμε
το πράγμα το πιτύχαμε.
Αλλά πετάχτε γρήγορα, για το θεό, τας χλαίνας
μη σας ιδή κανένας.
Βάλτε και τα παπούτσια σας και τα κορδόνια λύστε τα,
και τα ραβδιά αφήστε τα.

(Προς την Κορυφαίαν του χορού).

Και συ διόρθωσ' τες καλά. Εγώ θα σας αφήσω
και τρέχω τώρα γρήγορα στο σπίτι να γλιστρήσω,
προτού με πάρη ο άνδρας μου γυρίζοντας χαμπάρι,
να βάλω στο κρεβάτι του τα ρούχα πούχα πάρη.

ΧΟΡΟΣ

Έγινε ό,τι μας είπες· τώρα σαν καλή δασκάλα
έχεις χρέος, Στρατηγέ μας, για να μας διδάξης κι' άλλα.
κι' ό,τι θα σου κατεβή
έτοιμ' είν' η κάθε μια μας να το κάνη σαν στραβή.
Δεν εγνώρισα ως τώρα μεσ' στων γυναικών τη ράτσα
από σένα πειό καπάτσα!

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Περιμένετε λιγάκι, κι' όταν την αρχή κρατήσω
για συμβούλους θα σας πάρω και θα σας χειροτονήσω,
όπου μεσ' στις φασαρίες της αρχής και στα δεινά,
θα γενήτε παλληκάρια, που δεν γίνηκαν ζανά!

ΑΥΛΑΙΑ

{3} Σ. Μ. Ενταύθα ο Αριστοφάνης παρωδεί το γνωστόν εις την εποχήν
χωρίον εκ των «Μυρμιδόνων» του Αισχύλου:

«Αντίλοχ', αποίμωζόν με του τεθνηκότος
τον ζώντα μάλλον»,

το οποίον εθεώρησα καλόν ν' αποδώσω αντί της ανωτέρω παραλλήλου
παρωδίας του σημερινού, διατι άλλως θα ήτο αδύνατον να εννοηθή διά
τους συγχρόνους μας ακροατάς, κατά την από σκηνης παράστασιν.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

(Η σκηνή παριστά το εσωτερικόν οικίας Αθηναίου αστού. Μία κλίνη εις το
άκρον, επί της οποίας κάθηται αγρυπνών ο Βλέπυρος· πλησίον του καίει
λυχνία, ενώ εκ του παραθύρου διαφαίνεται το πρώτον φως της ημέρας.
Εισέρχεται η Πραξαγόρα μετά προφυλάξεως, φέρουσα τα ανδρικά ενδύματα
υπό μάλης].

ΣΚΗΝΗ ΜΟΝΑΔΙΚΗ

ΒΛΕΠΥΡΟΣ - ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

ΒΛΕΠΥΡΟΣ αναπηδών εν οργή.
Μωρέ. . .! η Πραξαγόρα!
πού ήσουνα, παρακαλώ, πού ήλθες τέτοιαν ώρα;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ
Και τι σε μέλει, φίλε μου;

ΒΛΕΠΥΡΟΣ
Και τι με μέλει;!.., Να τη!
τι κουταμάρες είν' αυτές;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ
Βέβαια στο κρεββάτι
ενός κρυφού μου εραστή δεν θα μου πης πως πήγα.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ
Δεν θάταν ένας βέβαια. . .

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ
Σαν έχης τέτοια μυίγα,
εξέτασε.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ
Πώς;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ
Μυρουδιές δεν έχω στο κεφάλι.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ
Καλό και τούτο πάλι!
Και η γυναίκα δεν μπορεί να κάνη τη δουλειά
χωρίς και νάχη μυρουδιές βαλμένες στα μαλλιά;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ
Α! έτσι όπως συ το λες, Θεός να με φυλάξη!. . .

ποτέ δεν τόχω πράξη! . . .

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Λοιπόν πώς το σκασες πρωί, και πού μου είχες πάη
μαζύ με το μανδύα μου;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Εγώ; . . . κοιλοπονάει
μια φίλη και συντρόφισσα κ' επήγα εκεί για λίγο.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Και πώς δεν ρώτησες εμέ, και να μου πης «θα φύγω»;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Μπα, σε καλό σου, άνδρα μου! Θαρρείς ότι μπορούσα
σε τέτοιο χάλι φοβερό ν' αφήσω μια λεχούσα;

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Μπορούσες και να μου το πης, πριν πας εκεί τρεχάτη.
Εδώ συμβαίνει κάτι.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Μα της θεές, πετάχθηκα όπως κ' αν ήμουν έξω,
γιατί έπρεπε και γρήγορα, κι' όπως μπορώ, να τρέξω.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Και έπειτα, - για στάσου!
Δεν έπρεπε να βάλης συ τα ρούχα τα δικά σου;
πως τα δικά μου φόρεσες και μ' άφησες φουστάνια,
και μ' άφησες σαν το νεκρό, που μόνο τα στεφάνια
και τα σταμνιά του λείπανε;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Εκρύωνα η καυμένη,
κ' είμαι πολύ φιλάσθενη και λεπτοκαμωμένη,
Ε, για να ζεσταθώ λοιπόν, [να κάνω αλλοιώς δεν μπόρεσα]
ενώ εσένα σ' άφησα στο στρώμα ξαπλωμένον,
και ζεστοκοπημένον.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Αλλά και η αρβύλες μου μαζύ σου ταξιδέψανε
και το ραβδί.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Μα και γι' αυτό τα ρούχα δεν μου κλέψανε,
γιατ' έσερνα, καθώς εσύ, στο χώμα τα ποδάρια,
ενώ με τη μαγκούρα σου κτυπούσα τα λιθάρια.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Ξέρεις, που έπρεπε να βγω σιτάρι ν' αγοράσω
με τον μισθό μου της Βουλής, και τώρα θα τον χάσω,
[και συ αιτία θάσαι;]

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Εγέννησεν αρσενικό παιδί, και μη φοβάσαι.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ
Ποιός; η Βουλή;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ
Όχι, καλέ· η φίλη μου που εγέννα.
Μα η Βουλή μαζώχθηκε;

ΒΛΕΠΥΡΟΣ
Δεν στάχω ειπωμένα
από τα χθες;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ
Θυμάμαι, ναι.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ
Δεν έφθασε ως ταυτιά σου
μία είδησις;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ
Μα το Θεό, δεν ξέρω. . .

ΒΛΕΠΥΡΟΣ
Άιντε χάσου
και κάτσε μάσσαγε σουπιές, που ξέρεις τι σου γίνεται.
Μωρέ δεν άκουσες τι λεν; σε σας η πόλις δίνεται.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ
Για να υφαίνουμε;

ΒΛΕΠΥΡΟΣ
Τι λες;! Σας κάνουν αρχοντίνας. . .

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ
Σε ποιους;

ΒΛΕΠΥΡΟΣ
'Σ όλα τα πράματα εν γένει της Αθήνας.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ
Ω, μα την Αφροδίτη μας! χαρά λοιπόν στην πόλι.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ
Γιατί, γιατί;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ
Για χίλια δυο. Δεν θα τολμάνε όλοι.
να φτιάνουνε βρωμοδουλειές, ούτε συκοφαντίες
και ψευδομαρτυρίες.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ
Όχι, για όνομα θεού! αυτό να μη το κάνετε,
γιατί με δίχως ψέματα της πείνας θα πεθάνετε.

ΧΟΡΟΣ
Άφησε τη γυναίκα σου, ώ άνδρα, να μιλήση.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ
Ούτε κανείς το γείτονα στο μέλλον θα φθονήση,

κι' ο ένας δεν Θάνε γυμνός, κι' ο άλλος δεν θα κλέβη,
ούτε φτωχός θα βρίσκεται, ούτε θα κοροϊδεύη
κανένας, κι' ούτ' ενέχυρα θα βάζουνε συνάμα.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Εάν δεν είνε ψέμματα, είνε μεγάλο πράμα.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Θα σ' ταποδείξω παστρικά και πειά δεν θ' αμφιβάλης.

ΧΟΡΟΣ

Τώρα πρέπει τα μυαλά σου, οπού τάχεις τετρακόσια,
για την ευτυχία όλων να σκεφθούνε κι' άλλα τόσα.
Συ που ευτυχία ξέρεις
για της φίλες σου να φέρης,
όσο έχεις ευκαιρία πρέπει ναύρης κάθε τρόπο
μ' ευτυχίες να στολίσης τους πολίτες και τον τόπο.
Γιατ' η πόλις έχει ανάγκη από φρόνησι μεγάλη·
και μην κάμης ό,τι είπαν ή εκάμανε οι άλλοι.
Γιατ' ο κόσμος εσιχάθη
βλέποντας να κακοπάνε όλο τα παληά τα λάθη.
Μην αργής· μα κάθε σκέψι που ο νους σου μέσα κλείνει
κάμε γρήγορα να γίνη·
κι' όποιος γρήγορα τραβάει, και δεν πάει γάλι-γάλι,
στο κοινόν, όπου τον βλέπει, έχει πέρασι μεγάλη.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Και στον κόσμο θα διδάξω κάθε χρησιμη δουλειά,
νέα πράματ' αν θελήση, κι' αν αφήση τα παληά.
Αλλ' αυτό φοβάμαι μόνο. . .

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Α, για τούτο μη φοβάσαι και εγώ 'ς το βεβαιώνω.
Είν' η μόνη μας η σκέψι, κ' είν' η μόνη μας αρχή,
να ξεχνάμε κάθε μέρα την παληά την εποχή.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Τώρα όμως, πριν καθένας ό,τ' ειπώ δεν λάβ' υπ' όψι,
ούτε να μ' αντιμιλήση, ούτε να με διακόνη.
Όσοι βρίσκονται στην πόλι
μερδικό θα παίρνουν όλοι,
που τον ένα να μη βλέπης βουτηγμένον στον παρά,
και τον άλλον φουκαρά.
Ούτ' ο ένας νάχη αμπέλια και χωράφια για να ζήση,
και ο άλλος να μην έχη ούτε τάφο, σαν ψοφήση.
Ούτ' αμέτρητους τους δούλους νάχη πλέον ο μεγάλος,
κι' ούτ' ακόλουθον ο άλλος.
Τη ζωή κοινή θα κάνω,
και δεν θάχη διακρίσεις, ούτε κάτω, ούτ' απάνω.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Πώς; θάνε κοινός ο βίος;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Πρόφθασε να φας σκατά!

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Μπα, κοινά θάνε κι' αυτά;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ δυσανασχετούσα·

Μας τον γάμησες τον λόγο! θα σου τώλεγα και τούτο.
Πρώτα πρώτ' απ' όλα τάλλα θα μοιράσουμε τον πλούτο·
κι' ό,τι ο καθένας έχει· θα χωρίσω και τη γη
ισα μερδικά να βγη.

Κι' όταν γίνουν όλα ίσα και δοθούν από κοινού
'ς εμάς, πώχουμε το νου,
θα φυλάμε με τα δόντια τον παρά μέσ' στα ταμεία,
και τον άνδρα της θα βγάζη στη βοσκή η κάθε μία.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Μα καλά, κι' όποιος δεν έχει φανερά λοιπόν χωράφι,
πώς θα ξέρουμε αν έχει φυλαγμένο το χρυσάφι;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

θα το φέρη να το δώση, ειδεμή θα ψευδορκήση.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Μπα! κι' από της ψευδορκίες μη δεν το 'χει αποκτήση;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

[Βέβαια, δεν λέγω όχι·]
αλλά τι του χρησιμεύει το χρυσάφι του, κι' αν τόχη;

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Τι του χρησιμεύει, λέει;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Μα φτωχός δε θάν' κανένας,
κι' όλοι θάχουνε απ' όλα, άρτους και παστά και χλαίνας,
και κρασιά, μα και στεφάνια, και γλυκά, ως και ρεβίθια·
ώστε, αν δεν καταθέση, τι κερδίζει; κολοκύθια!
Όχι, πες μου, τι κερδίζει;

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Κ' έτσι πάλι όποιος κλεφτεί πειό πολύ θα θησαυρίζη.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Δίκηο έχεις, ναι· αλλ' όμως
τούτο εγινόταν πρώτα, πούταν ο παληός ο νόμος·
αλλά τώρα που για όλους η ζωή θάνε κοινή,
τι και αν δεν καταθέση;

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Δεν μου λες: και αν φανή
μια μικρούλα, και θελήση
ένας να την γαργαλίση,
και να κοιμηθή μαζί της για μια νύχτα λόγου χάρι,
από το κοινό ταμείο να της δώση δεν θα πάρη;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Χεμ! μα δωρεάν θα πέφτουν για να κοιμηθούν αντάμα,
και θα κάνω τη γυναίκα που κοινό θα ήνε πράμα,
κι' όποιος θέλει θα την παίρνη
τα παιδιά της να της σπέρνη.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Μα κι' αυτό τι ωφελεί,
αν θελήση ο καθένας να ριχθή στην πειό καλή;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Η πειό άσχημη θα πάη
με την ώμορφη στο πλάι,
κι' όποιος νηά επιθυμήση,
από τη γρηά θ' αρχίζη πρώτα-πρώτα το γαμήσι.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Κι' ένας γέρος, σαν κ' εμένα, με γρηές πώς θα μπορέση,
όπου και προτού ακόμη της ζυγώση, θα του πέση;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Δεν θα κάνουν αντιστάσεις.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

γιατί πράμα;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Μη φοβάσαι,
και καμμιάς δεν θα ξυνίση, βέβαιος για τούτο νάσαι.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

γιατί πράμα;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Νά, που είπες πως μπορεί να μη θελήση·
να, που και για σας ευρέθη του ζητήματος η λύσι.
Βλέπεις ότι η γυναίκες είχανε το νου ακόμη
νάχουν και γι' αυτό μια γνώμη,
και προτήτερα σκεφθήκαν, να μη μείνη, όπως είπα,
δίχως βούλωμα μια τρύπα.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Έ, και των ανδρών η τρύπα τότε πειά τι θ' απογίνη,
που θα τρέχουνε κ' εκείνοι
με τους ώμορφους να μείνουν,
και τους άσχημους ν' αφίνουν; {4}

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Η πειό άσχημες θ' αρπάζουν τα πειό ώμορφα παιδιά,
όταν φεύγουν απ'τα δείπνα, να περνάνε τη βραδειά.
οι δε άσχημοι θα βάζουν στα δημόσια τα μέρη
της πειό ώμορφες στο χέρι,
και δεν θα μπορή γυναίκα μ' έναν ώμορφο να μείνη,
στους ζαβούς και στους ασχήμους όταν πρώτα δεν το δίνη,

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Ὡστε τότε και ο μύτος ο τρανός του Λυσικράτη
θα περνά με τους ωραίους και θα λήη πως είνε κάτι;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Δικαιώματα για όλους θάχη ο νόμος μας τα ίδια·
και οι έμποροι, κ' εκείνοι που φορούν τα δακτυλίδια,
θα ρεζιλευθούνε όλοι, όταν ένας με αρβύλα
θα τους 'πη: «είν' η σειρά μου, κάτσε έξω συ και φύλα;
κ'όταν τη δουλειά μου κάνω,
τότε συ θα πας απάνω».

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Βρε για στάσου· κ' έτσι όπως θάμαστ' όλοι άνω-κάτου,
πώς καθένας θα μπορέση να γνωρίζη τα παιδιά του;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Τι τα θέλει να τα ξέρη; όλ' οι νέοι πέρα-πέρα
κάθε μεγαλήτερό τους θα τον λένε και πατέρα.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Κ' επειδή δεν θα γνωρίζουν τους πατέρας τους και πάλι,
κάθε γέρο θα τον πνίγουν με ευγένεια μεγάλη,
αφού γι' άλλο δεν φροντίζει κάθε γυιός 'ς αυτήν τη χώρα
παρά μόνο πως να πνίγη τον πατέρα του και τώρα.
Ή θαρρείς για τον πατέρα αν κανένας αμφιβάλλη,
πως θα παραλείψουν τάχα να τα χέσουνε και πάλι;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Αλλά δεν θα επιστρέψη όποιος τύχη να το ιδή.
Τότε εύκολα κτυπούσε τον πατέρα το παιδί,
και δεν έδιναν καθόλου προσοχήν οι πάρα-πέρα·
αλλά τώρα, σαν ακούσουν πως κτυπούν ένα πατέρα,
ο καθένας ότι δέρνουν τον δικόν του θα νομίση
και θα τρέξη να χωρίση,

ΒΛΕΠΥΡΟΣ {5}

**Οτ' είν' όλα κουταμάρες, δεν μπορεί να 'πη κανείς.
Κι' ο Επίκουρος αν έλθη [ο σοφός της ηδονής,]
ή αυτός ο Λευκολόφας [ο φαυλόβιος] κ' ειπούνε
ότι μ' έχουνε παππούλη, τι θα ειπούν όσοι τακούνε!

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Μ' αν είν' έτσι, είνε κι' άλλο πειό χειρότερο ακόμα.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Ποιό;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Να 'ρθη να σε φιλήση ο Αρίστιλλος στο στόμα,
και πατέρα να σε λήη.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Συφορά του, κ' αν τολμήση.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Με του άγριου του δυόσμου την οσμή θα σε βρωμήση.
Μα εκείνος εγεννήθη πριν το ψήφισμα γενή,
ώστε δεν υπάρχει φόβος.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

θάταν συμφορά τρανή.*!!
Αλλά τότε στα χωράφια ποιος θα μείνη γεωργός;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

θάν' οι δούλοι· τι σε μέλει; συ θα κάθεται αργός,
και του ρωλογιού ο ίσκιος δέκα πόδες σαν μακραίνη,
θα τραβάς για το τραπέζι που γεμάτο θα προσμένη.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Και για ρουχισμό ποιόν τρόπο έχετε σκοπό να βρήτε;
Πρέπει να μας πης και τούτο·

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Τα παληά σας θα φορήτε,
και θα σας υφαίνουμ' άλλα.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Να μου πης ακόμη ένα:
αν οι άρχοντες του τόπου προστιμάρουνε κανένα
πού θα βρη για να πληρώση;
από το κοινό ταμείο θάταν άδικο να δώση.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Μα θα παύσουνε κ' η δίκες.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Ω τι κόσμος θα χαθή!

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Μα κι' αυτό τόχω σκεφθή.
Και γιατί να γίνουν δίκες, κακομοίρη;

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Λόγου χάρι
πρώτα-πρώτα για τα χρέη, που θ' αρνήτ' όποιος τα πάρη.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Βρε, και πού ο τοκογλύφος θαύρη χρήμα να δανείση,
που κοινά θα ήνε όλα, κ' η μερίδα θάνε ίση;
Μα κι' αν κλέψη θα τον πιάσουν.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Μα τη Δήμητρα! τα είπες, —ούτε δάσκαλος που νάσουν!
Για εξήγει μου και τούτο: Κι' αν κανένας πάλι βρίση
από το πολύ μεθύσι,
ή κι' αν κάνη με το ξύλο ταλλουνού τη ράχι μαύρη,
για το πρόστιμο πού θαύρη;
Χέ! 'ς αυτό θα κοκκαλώσης!

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Από την τροφή που τρώει· γιατί, όταν ελαττώσης
το φαί, και τιμωρήσης κατ' ευθείαν την κοιλιά,
παύουν η βρισές.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Κι' αν γίνη και καμμιά κλεψοδουλειά;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Ποιός θα κλέψη, [που καθένας το δικό του θ' αποκτήση];

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Ούτε και κανείς την νύκτα θα σε πιάση να σε γδύση;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Ποιός το λέει; ούτε όταν μέσ' στο σπίτι θα κοιμάσαι,
όπως εγινόταν πρώτα, ή στην πόρτα έξω θάσαι.
ο καθένας σας το βιος του μεσ' στην πολιτεία θάχη
κι' όποιος κλέψη, κι' όποιος γδύση, θα του βγαίνη από τη ράχι·
Τι χρειάζοντ' οι καυγάδες, η φωνές, τα νταβατούρια;
θα πηγαίνη στο ταμείο και θα παίρνη πειό καινούργια.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Μα οι άνθρωποι, για πες μου, δεν θα παίζουν πειά το ζάρι;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Για ποιο λόγο;

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Πώς την ώρα θα σκοτώνουν λόγου χάρι;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Όλοι θα περνούν το ίδιο, κι' όλα θα τα κάνω ένα,
και η πόλις μας θα γίνη ένα σπίτι για καθένα,
που ελεύθερος να βγαίνη
και στον άλλον να πηγαίνη.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Πού θα στρώνονται τα δείπνα;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Και τα δικαστήρια σας
κ' η στοές σας κατοικίες θα γενούν της αφεντιάς σας.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Και των δικαστών το βήμα τι θα γίνη λες εσύ;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Θα γεμίξη από κρατήρες κι' από στάμνες με κρασί,
και θα βάλω παιδαρέλια, που θα ψάλλουν με χαρά
όλες της ανδραγαθίες καθενός παλληκαρά·
έτσι από την ντροπή του, αν φανή κανείς δειλός,
να μη έρχεται να τρώη.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Είν' ο λόγος σου καλός.

Και ταγγεία τι θα γίνουν, [όπου ήσαν μια φορά
με των δικαστών τους κλήρους;] αι;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Θα μπουν στην αγορά
και κοντά στου Αρμοδίου τον μεγάλον ανδριάντα
θα τραβάμε κλήρους πάντα,
και καθένας θα μαθαίνει
σε ποιό γράμμα θα δειπνήση με χαρά του να πηγαίνει.
Οποιοι πέσουνε στο Βήτα,
στη στοά των βασιλέων θα δειπνούνε· και στο Θήτα
όσοι πέσουν, στο Θησειόν και όσοι πέσουνε στο Κάππα,
στη στοά των Αλευράδων.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Για να χαύτουμε;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Σου τάπα,
μα τον Δία· για να τρώνε!

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Κι' ούτινος δεν πέση πάλι
ένα γράμμα για να φάη, θα τον διώχνουνε οι άλλοι;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Αυτό ποτέ δεν θα γένη σε τέτοια κοινωνία,
και 'ς όλους θα προσφέρωμε τα πάντα μ' αφθονία.
Κι' όποιος μεθάη στέφανο στην κεφαλή θα φέρη,
κι' απ' το τραπέζι θα τραβά μ' ένα δαδί στο χέρι·
η δε γυναίκες έτοιμες θα στέκουν στις διόδους,
και 'ς όποιους επιστρέφουνε θα πέφτουνε μ' εφόδους
και θα τους λέν': «Έλα μ' εμάς· έχουμε μια κοπέλλα
μικρούλα, πούνε τρέλλα».
«Κ' εδώ μια κάτασπρη θα βρης, πούνε θεά στα κάλλη»
από ταπάνω-πάτωμα θα του φωνάζ' η άλλη·
μα πριν μ' εκείνη κοιμηθής,
μ' εμένα πειό μπροστά θαρθής».
Μα πίσω απ' τους ώμορφους, που θάνε στην εντέλεια,
κι' από τα παιδαρέλια,
θ' ακολουθούν οι άσχημοι και τούτα θα τους λένε:
«Ε, ε! του λόγου σου! πού πας; σαν σε φωνάζουν μπαίνε,
μα δεν θα κάνης με καμμιά,
γιατ' εμηφίσθη στη δουλειά να προηγήτ' η ασχημιά.
Τώρα στην πόρτα κάθισε του λόγου σου και φύλα;
και πάρε δίφορης συκιάς και ξερομάσσα φύλλα!».
Για πες μου τώρα όλ' αυτά σ' αρέσουν;

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Μια χαρά!

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Καλά· τώρα λοιπόν κ' εγώ τραβώ στην αγορά,

και μια γερή ντελάλαινα καλόφωνη θα βρω,
να πάρ' όσον θα φέρουνε οι άλλοι θησαυρό.
γιατί εμέ εκλέξανε αρχόντισσαν οι άλλοι,
και πρέπει με ταχύτητα να γίνουνε μεγάλη·
να φτιάσω τα συσσίτια, και ναν' ημέρα πρώτη
η σημερινή, που να γένη το πρώτο φαγοπότι!

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Θα τρώμε από σήμερα;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Σου τώπα πως θα γίνη.

Τώρα να παύσω σκέπτομαι και την πουτανωσύνη.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Γιατί;

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ

Σου το εξήγησα· να παίρνομε' εμείς πλέον
ταφρόγαλα των νέων·

Κ' η δούλες πειά δεν θα μπορούν με ολολισμούς να πέφτουνε,
και από της ελεύθερες την ηδονή να κλέφτουνε,
αλλά οι δούλοι μοναχά θα πέφτουνε σιμά τους
μαζί με τα κουρέλια τους και το παληόπραμά τους!

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Μα τότε να σ' ακολουθώ κ' εγώ κοντά σου πρέπει,
καθένας που με βλέπει
να λήη στην Αθήνα:

«Τον άνδρα δεν θαυμάζετε που έχη Στρατηγίνα;! » {6}

(Απέρχονται αμφότεροι)

ΑΥΛΑΙΑ

{4} Ενταύθα το κείμενον έχει διπλήν σημασίαν, οι δε σχολιασταί διαφωνούσιν ως προς την ερμηνείαν, παραδεχόμενοι ότι ο Βλέπυρος εννοεί το ανδρικόν μόριον δια της φράσεως «το δε των ανδρών τι ποιήσει», ενώ κατά την αντίληψίν μου το άρθρον «το» αποδίδεται εις τον αμέσως προηγούμενον στίχον "μηδεμιάς ή τρήμα κενόν», ήτοι «το (τρήμα) δη των ανδρών τι ποιήσει». Τούτο άλλως είνε και το φυσικώτερον, διότι ανωτέρω λαμβάνει μέριμναν περί όλων των ανδρών. Εκ τούτου εικάζεται ότι η έκφρασις αυτή είνε διαφορούμενη και επέχει θέσιν λογοπαιγνίου.

{5} Παραλείπεται κατά την από σκηνης διδασκαλίαν μέχρι του μέρους όπου υπάρχει ο έτερος αστερίσκος.

{6} Επειδή εκ του μέρους τούτου ελλείπουν τα χορικά δύναται ν' αναπληρωθή η έλλειψις διά του χορού κόρδονος εκτελουμένου υπό του Βλεπύρου και της Πραξαγόρας, ως εγένετο επιτυχώς κατά την α' παράστασιν.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

[Η Σκηνή παριστά πλατείαν των Αθηνών. Εισέρχεται ο Α' ΑΝΗΡ (όστις χάριν του ειρμού της υποθέσεως δύναται κατά την παράστασιν να ήνε αυτός ο ΧΡΕΜΗΣ) ακολουθούμενος υπό δύο μικρών θεραπόντων, φερόντων επ' ώμου διάφορα σκεύη οικιακά, τα οποία αποθέτουσι κατά γης].

ΣΚΗΝΗ Α'.

Α' ΑΝΗΡ και ΣΙΜΩΝ, ΠΑΡΜΕΝΩΝ (βωβά πρόσωπα).

Α' ΑΝΗΡ

Πρέπει να κάμω στην αρχή μικρή ετοιμασία,
να ιδώ ποιά είν' τα σκεύη μου και η περιουσία,
που θα φερθούν στην αγορά.

(Σύρων πρώτον κόσκινον αλεύρου)

Τράβα λοιπόν, προχώρει,
ώ Κιναχύρα, ώμορφη και ζηλεμένη κόρη,
που μέσ' στο βιος μου ήσουν εσύ προτιμημένη·
και που, για να κανηφορής καλοφτιασிடωμένη,
πολλά του αλευριού σακκιά για χάρι σου αράδειασα,
και στην κοιλιά σου τάδειασα.
Και τώρα πού να βρίσκεται η διφροφόρος· να τη—

(φέρει εμπρός χύτραν)

η χύτρα. . . έλα έξω συ. . . μουντζούρα είσαι γεμάτη,
μα το θεό, λες κ' έτυχε να βράση τη μπογιά του
ο Λυσικράτης μέσα σου, που βάφει τα μαλλιά του.
—Πέρνα κοντά της τώρα συ, και στάσου για στολίστρα. . .

(αποθέτει πλησίον κάτοπτρον)

—και φέρε και τη στάμνα συ η νεροκουβαλίστρα. . .

(αποθέτει υδρίαν και λαμβάνει πετεινόν)

—έλα και για κιθαρωδός η αφεντιά σου τώρα,
που πάντοτε μ' εξύπναγες στην πρωινή την ώρα
για να πηγαίνω στη Βουλή,
όπως ο νόμος το καλεί.
[Για ναν' τα Παναθήναια, όπως ο νόμος γράφει,]
ο σκαφοφόρος νάρθη εμπρός και να κρατή τη σκάφη. . .

(ωθεί σκάφην)

—άλλος κεριά να φέρη. . .

(αποθέτει κηρία)

—και τα κλωνάρια της εληάς, οπού φορούν οι γέροι. . .

(εξάγει τρίποδα και λήκυθον)

—βγάλε και συ τον τρίποδα. . . τη στάμνα με τα μύρα. . .

τσουκάλια. . . παρατσούκαλα. . . σωστή λαοπλημμύρα!..

(Ωθεί και τα υπόλοιπα σκεύη διά του ποδός. Εισέρχεται ο Β' ANHP).

ΣΚΗΝΗ Β'.

Β' ANHP και οι ΑΝΩΤΕΡΩ.

Β' ANHP (μονολογών)

Εγώ να ρθώ στην αγορά; να δώσω εγώ το βιός μου;
μα πρέπει νάμαι άθλιος κι' ο πειό ζουρλός του κόσμου,
Στον Ποσειδώνα! όλ' αυτά προτού ταποφασίσω,
θα τα σκεφθώ προτήτερα και θα τα βασανίσω,
και της οικονομίες μου και τον δικό μου ιδρώτα
με λόγια δεν τα δίνω εγώ ανόητα, αν πρώτα
δεν θα πεισθώ τι εννοούν αυτές η μόδες όλες.
Και τούτος τι ζητεί εδώ μ' αυτές της κατσαρόλες;
—Ε, συ! μετακομίζεσαι, που τάβγαλες στη φόρα,
ή τάχα για ενέχυρο πας να τα βάλεις τώρα;

Α' ANHP

Καθόλου.

Β' ANHP

Κ' η παράταξις σαν τι σημαίνει πάλι;
μήπως για τον Ιέρωνα την έχεις το ντελάλη;

Α' ANHP

Μα το θεό, στην αγορά τα έφερα στον ώμο
για να τα δώσω, σύμφωνα με τον καινούργιο νόμο.

Β' ANHP

Για να τα δώσης;

Α' ANHP

Βέβαια..

Β' ANHP

Δυστυχισμένε χάχα!

Α' ANHP

Πώς;

Β' ANHP

Πώς; και δεν το έννοιωσες;

Α' ANHP

Μα τι; δεν πρέπει τάχα
στους νόμους να υποταχθώ;

Β' ANHP

Ποιους νόμους, δυστυχή;

Α' ANHP

Που έκαμαν παραδοχή.

B' ANHP

Βρε, ποια παραδοχή;
Είσαι λοιπόν τόσο κουτός;

A' ANHP

Κουτός;

B' ANHP

Αυτό δεν φθάνει,
κι' απ' όλους πειό κουτότερος.

A' ANHP

Μπα έτσι; όποιος κάνει
το νόμιμο είναι κουτός; Εγώ νομίζω όμως,
πως κάνει ο πειό φρόνιμος ό,τι προστάζει ο νόμος.

B' ANHP

Ο πειό κουτός.

A' ANHP

Δεν σκέπτεσαι και συ να καταθέσης;

B' ANHP

Εγώ; θα επιφυλαχτώ, προτού τας διαθέσεις
ιδώ του πλήθους.

A' ANHP

Οχι δα, τι άλλο λες να ξέρουνε,
παρ' ό,τι ετοιμάσθηκαν τα χρήματα να φέρουνε;

B' ANHP

Αν δεν ιδούν τα μάτια μου δεν πείθομ' ό,τι νάνε.

A' ANHP

Μα όλο τούτο σήμερα στους δρόμους κοπανάνε.

B' ANHP

Ας λένε!

A' ANHP

Αλλά είπανε καθένας να μαζέψη
το είναι του.

B' ANHP

Ας λένε? μπα!

A' ANHP

Κόσμο θα καταστρέψη
μ' αυτήν την δυσπιστία του!

B' ANHP

Αυτοί δεν θα πιστέψουν.

A' ANHP

Μα να σε καταστρέψη ο Ζευς!

B' ANHP

Αυτοί θα καταστρέψουν

εσένα. Κι' άνθρωπος θαρρείς που έχει τα μυαλά του
θα φέρη και θα μοιρασθή με άλλους τα καλά του;
Αυτό δεν ήταν έθιμο καθόλου των πατέρων μας,
και μοναχά να παίρνουμε υπήρξε το συμφέρον μας.
Έτσι το κάνουν κι' οι θεοί· για ιδές ταγάλματά τους
στα χέρια· σαν ευχόμεθα να δώσουν ταγαθά τους,
στέκουν, κι' ανάποδα κρατούν τα χέρια τους αείποτε,
όχι να δώσουνε κι' αυτοί, αλλά ν' αρπάξουν τίποτε.

A' ANHP

Ευλογημένε άνθρωπε! παραίτησε με τώρα
να προετοιμασθώ κ' εγώ· και μη μου τρως την ώρα,
να συμμαζέσω τούτα εδώ. . . Πού τώχω το λουρί;

B' ANHP

Με τα σωστά σου θα τα πας;

A' ANHP

Κι' αλλοιώτικα μπορεί;
αυτούς τους δυο τους τρίποδες θα βάλω και θα φύγω.

B' ANHP

Τι κουταμάρα! μα γιατί δεν περιμένεις λίγο,
να ιδής το τι σκοπεύουνε να κάμουν' κ' οι άλλοι,
όπου και τότε πάλι. . .

A' ANHP

Να κάμω τι;

B' ANHP

Περίμενε κ' εξέτασε ακόμη.

A' ANHP

γιατί λοιπόν;

B' ANHP

Μωρέ κουτέ, όλοι αυτοί οι νόμοι
της εισφοράς, πολλές φορές να μείνουν και στη μέση
μπορούνε, αν γενή σεισμός, ή κεραυνός αν πέση
που νάχη γούρι άσχημο, η γάττα να διαβαίνει.

A' ANHP ωσει καθ' εαυτόν

Καλή δουλειά θα πάθαινα, αν ήτανε πιασμένη
η αγορά, και δεν βρεθή μια θέσι να ταφήσω.

B' ANHP

Τούτο να συλλογίζεσαι: πως θα τα πάρης πίσω·
κι' όσο για την κατάθεσι, μπορείς, αν αγαπάς,
και 'ς ένα μήνα να τα πας.

A' ANHP

Και πώς;

B' ANHP

Τούς ξέρουμε καλά· γρήγορα πέφτει ο ψήφος,

αλλά για την εκτέλεσι πηγαίνει πάντα τζίφος!

A' ANHP

Μα θα τα κουβαλήσουνε, βρε φίλε μου, κι' αυτοί.

B' ANHP

Κι' αν δεν τα κουβαλήσουν, τι;

A' ANHP

Θα κουβαλήσουν γρήγορα· ο νόμος ταπαιτεί.

B' ANHP

Κι' αν δεν τα κουβαλήσουν, τι;

A' ANHP

Θα τον εξαναγκάσουμε αυτόν που τα κρατεί.

B' ANHP

Κι' αν ήνε οι περισσότεροι που τα κρατούνε, τι;

A' ANHP

Πάω να δώσω· [έβγαλαν διαταγή ρητή.]

B' ANHP

Και αν σου τα πουλήσουν, τι;

A' ANHP

Σκάσε! [μου ζάλισες ταυτί].

B' ANHP

Πολύ καλά, κι' αν σκάσω τι;

A' ANHP

Καλά θα κάμης.

B' ANHP

Αλλά συ, κι' αν σκάσω, θα θελήσης να δώσης.

A' ANHP

Νά κ' οι γείτονες που κουβαλούν επίσης.

B' ANHP (παρατηρών προς τ' αριστερά παρασκήνια)

Ο Αντισθένης βέβαια τραβά να καταθέση·
θα ήταν ευκολώτερο πολύ γι' αυτόν, να χέση
τριάντα μέρες συνεχώς κι' ακόμη πειό πολλές.

A' ANHP

Σκασμός, μ' αυτά που λες!

B' ANHP

Και ο χοροδιδάσκαλος Καλλίμαχος θα φέρη
απ' τον Καλλία πλειότερα νομίζεις να προσφέρει;
Τι λες εκεί! ο άνθρωπος το βιος θα χάση τώρα!

A' ANHP

Κακά μιλείς!

B' ANHP

γιατί κακά; Δεν είδες ως την ώρα
πως όλα τα ψηφίσματα τραβούν τον ίδιο δρόμο;
εξέχασες τι έγινε στου αλατιού το νόμο;

A' ANHP
A, βέβαια.

B' ANHP
Κ' εξέχασες και τάλλα τα ψηφίσματα,
που βγήκαν για τα χάλκινα και κάλπικα νομίσματα;

A' ANHP
Τι λες! μ' αυτό το νόμισμα κ' εγώ εχαντακώθηκα·
γιατί σταφύλια πούλησα και με χαλκό μπουκώθηκα,
κ' ετράβηξα στην αγορά αλεύρι ν' αγοράσω·
όταν, την ώρα που άνοιγα το σάκκο να το μπάσω,
λέει ο κήρυξ: «Το χαλκό να μη παραδεχθούμε,
κι' ασήμι μόνον του λοιπού θα μεταχειρισθούμε».

B' ANHP
Κι' ο όρκος δεν σου αντηχεί 'ς ταυτί, που δώσαμ' όλοι,
τα πεντακόσια τάλαντα να μαζευθούν στην πόλι
από το τεσσαρακοστόν, κατά του Ευριπίδη
τη γνώμη; Και ποιος έπαυσε επαίνους να του δίδη;
Σαν εξετάσθη όμως
κ' ευρέθη κουροφέξαλα κι' αυτός ο νέος νόμος,
τότε τον Ευριπίδη
τον στρώσαν στο βρισίδι.

A' ANHP
Τώρα τα ίδια πράματα με τότε δεν υπάρχουνε·
τότ' ήμαστε άρχοντες εμείς, τώρα γυναίκες άρχουνε.

B' ANHP
Το κατ' εμέ, η μόνη μου γι' αυτές φροντίδα θάνε,
μα το θεό της θάλασσας, να μη με κατουράνε!

A' ANHP
Τι τσαμπουνάς δεν ξέρω·

(προς τα παιδιά)

Δος μου το ξύλο εσύ, παιδί, τα πράματα να φέρω. . .

[Λαμβάνει το ξύλον και ετοιμάζεται ν' αναρτήση εξ αυτού τα σκεύη
του. Εισέρχεται ο ΚΗΡΥΞ, όστις λαμβάνει θέσιν επί βάρου τινός εις το
μέσον της σκηνής και κηρύττει μεγαλοφώνως.]

ΚΗΡΥΞ
Πολίται! από σήμερα στη Στρατηγό τραβάτε,
για να σας 'πη ο κλήρος σας κ' η τύχη, που θα πάτε
να κάτσετε
θα βρήτε κάθε τράπεζα παντού ετοιμασμένη,
που είνε μ' όλα ταγαθά του κόσμου φορτωμένη,
και κάθε κλίνη με μαλλιά και τάπητες στρωμένη!

Η μυροπόλιδες, γραμμή, κρατήρες σας γεμίζουνε
από κρασιά· με στη φωτιά μπριζόλες τσιτσιρίζουνε,
και περασμένοι οι λαγοί μεσ' στα σουβλιά γυρίζουνε.

Πίττες καλοφουρνίζονται,
τα στέφανα στολίζονται,
στραγάλια καρβουρδίζονται!

Όλες η κόρες η πειό νηές ψήνουν αγάλια-αγάλια
τη φάβα στα τσουκάλια.

Και ένας πουτανιάρης
και πρώην καβαλλάρης
με τη στολή του ιππικού εκεί κοντά γυρίζει,
και διαρκώς των γυναικών τα πιάτα καθαρίζει.

Κι' ο Γέρων, μ' ένα φόρεμα κομπό και με κατσάρι,
μ' ένα παιδί χασκάρει,
κ' έχει παραρριμμένα
παπούτσια του και χλαίνα.

Και ο ψωμάς σας καρτερεί· την ώραν σας μη χάσετε
κ' ελάτε τα σαγόνια σας, πολίται, να γυμνάσετε!

(Ο Κήρυξ κατέρχεται και απέρχεται δεξιόθεν)

B' ANHP

Σαν είνε έτσι το λοιπόν, εμένα τι με μέλει;
τραβώ κ' εγώ για το φαΐ, η πόλις σαν το θέλη.

A' ANHP

Αι! και για που, παρακαλώ, αφού δεν έχεις δώση;

B' ANHP

Για το φαΐ.

A' ANHP

Δεν θα το φας, αν έχουν νου και γνώσι,
πριν καταθέσης βέβαια.

B' ANHP

Πολύ καλά, τα δίνω.

A' ANHP

Πότε λοιπόν;

B' ANHP

Εμπόδιο μονάχος δεν θα γίνω.

A' ANHP

Γιατί;

B' ANHP

Κι' άλλοι θ' αργήσουνε περισσότερο επίσης.

A' ANHP

Συ όμως εν τω μεταξύ τραβάς να την γεμίσης.

B' ANHP

Θα πάθω τι, παρακαλώ;

Κάθε πολίτης με μυαλό
αρμόζει της πατρίδος του τους νόμους να κρατή.

A' ANHP (ειρωνικώς)
Χεμ! και αν σ' εμποδίσουν, τι;

B' ANHP
Θα πάω να χωθώ κ' εγώ με κεφαλή σκυφτή.

A' ANHP
Και αν δούλεψη ξύλο, τι;

B' ANHP
θα της ενάξω στον κριτή.

A' ANHP
Και αν σε κοροϊδέψουν, τι;

B' ANHP
Στην πόρτα θα σταθώ μπροστά. . .

A' ANHP
Και τι θα κάνης δηλαδή;

B' ANHP
Κι' όποιος τα φαγητά βαστά
θα τα βουτώ.

A' ANHP
Ο υστερνός θα ήσ' όλου του κόσμου.

(Προς τους ακολούθους του)

Παρμένων! Σίμων! πάρετε στους ώμους σας το βιος μου.

(Οι ακόλουθοι εκτελούσι)

B' ANHP
Στάσου και σε βοηθώ κ' εγώ.

A' ANHP
Συ;! κάνε τη δουλειά σου·
γιατί φοβάμαι μην ειπής πως είνε και δικά σου,
όταν στη στρατηγίνα μας αυτά θα καταθέσω.

(Αναχωρεί αριστερόθεν ακολουθούμενος υπό των θεραπόντων, φερόντων τα
σκεύη)

B' ANHP (μόνος)
Μα το θεό, πρέπει να βρω λοιπόν κανένα μέσο,
που κι' όσα έχω χρήματα στο σπίτι να τα κρύψω,
χωρίς κι' απ' το κοινό φαΐ με τρόπο ν' απολείψω.
Να μια ιδέα πουν' ορθή. Τι κάθημαι κι' αργώ;
Εμπρός λοιπόν για το φαΐ να τηλωθώ κ' εγώ!

(Φεύγει δεξιόθεν)

ΜΕΤΑΣΚΕΥΗ ΤΗΣ ΣΚΗΝΗΣ

(Σειρά οικίσκων μονώροφων με θύραν και παράθυρον έκαστος. Αυλητής ευρίσκεται εξηπλωμένος παρά το δεξιόν παρασκήνιον. Είνε νυξ.)

ΣΚΗΝΗ Α'.

Α' ΓΡΑΥΣ (εις το προς δεξιά της σκηνής παράθυρον)
Ακόμη πώς δεν φάνηκαν οι άνδρες; είνε ώρα
και περιμένω τώρα
αργή, αφού μπλαστρώθηκα φτιασίδι όσο μπόρεσα,
κίτρινη φούστα φόρεσα,
και με καμώματα τρελλά κρυφό τραγουδί τραγουδώ,
κ' είμ' έτοιμη στην αγκαλιά ν' αρπάξω όποιον άνδρα ιδώ.
Μούσαι! ελάτε! βάλτε μου στο στόμα ένα γλυκό
τραγούδ' Ιωνικό.

(Άδει σιγά με κωμικά ακκίσματα.— Ταυτοχρόνως η ΝΕΑΝΙΣ εμφανίζεται εκ του παραθύρου της έναντι οικίας και ακροάται)

ΣΚΗΝΗ Β'.

Α' ΓΡΑΥΣ — ΝΕΑΝΙΣ

ΝΕΑΝΙΣ

Κάτι προτήτερ' από με ξεμύτισες, βρε σάπια!
εθάρρενες κληματαριά πως θα τρυγήσης κάποια,
την ώρα που 'λειπα εγώ, κ' εβγήκες μουρμουρίζοντας,
ν' αρπάξης απ' την αγορά κανένανε γυρίζοντας;
Κ' εγώ, σαν κάνης τούτο συ, θα τραγουδήσω πάλι
απ' τη μεριά την άλλη.
Η μέθοδος και πρόστυχη κι' αστεία νάνε πρέπει,
μα φέρνει διασκέδασι 'ς εκείνον που τη βλέπει.

(Διέρχεται είς γέρων. Η Α' ΓΡΑΥΣ κατ' αρχάς διατίθεται να του ομιλήση, αλλά βλέπουσα τούτον γέροντα συγκρατείται. Ο γέρων παρέρχεται)

Α' ΓΡΑΥΣ

Μίλα μ' αυτόν το γέρο συ, και τράβ' από δω πέρα.
Και συ, ψυχή μου Αυλητή, να πάρης τη φλογέρα,
κ' έλα να παίξης μουσικής κομμάτια διαλεγμένα,
σπού να ήνε άξια για σένα και για μένα.

(Ο Αυλητής υποκρούει διά του αυλού, η δε Γραυς απαγγέλλει καταλλήλως)

Όποιος ποθεί
να γλυκαθή,
μ' εμέ ναρθή
να κοιμηθή.—
Η κάθε νηά δεν ξέρει

πώς να τα καταφέρη,
και ξέρει τα τερτίπια
μόνο η γρηά η τρύπια —
Ούτ' από μένα πειό καλά
ξέρει καμμία να κολλά
στο φίλο, που θα λαχταρά
και θα τον σφίξει μια φορά.
Η άλλες κάνουν και φτερά.

NEANIS (απαγγέλλουσα εκ του ετέρου παραθύρου δι' υποκρούσεως
του αυτού αυλού)

Παύσε, και μη ζηλεύης πειά
την κάθε νηά, [γρηά σουπιά!]
Γιατ' είν' εκείνη τρυφερή,
στα δυο της μήλα δροσερή
και στ' απαλό της το μερί.
Μας έβγαλες τη μούρη σου και συ πασαλειμμένη,
λες κι' [όχι αγαπητικός], μα Χάρος σε προσμένει.

A' ΓΡΑΥΣ (προς την νεανίδα)

Η τρύπα σου ξερή να μείνη!
κι' αυτό το στρώμα και την κλίνη
κατά το νόμο θα τα χάσης,
αν πας με άνδρα να τη φτιάσης.
Φείδι στην κλίνη θ' απαντήσης,
κι' αν έχης όρεξι για τη δουλειά,
πιάσ' το και σφίξε το στην αγκαλιά
να το φιλήσης!

NEANIS (μετ' ειρωνικού παραπόνου.)

Αλλοίμονο! τι θα γενώ! βαρβάτος δεν ζυγώνει,
κ' είμ' εδώ μέσα μόνη.
Η μάννα μου επήγε αλλού και δεν με μέλει τώρα.
Κυρούλα! σε παρακαλώ φέρε τον _Καυλογόρα_,
κι' ό,τι για σένα επρόσταξαν του νόμου τα γραμμένα,
σ' ορκίζομαι πως θα γενούν καλύτερα μ' εμένα.

A' ΓΡΑΥΣ

Για το γαμήσι το Ιωνικό
σε γαργαλάει, δόλιο θηλυκό·
και μάλιστα θαρρώ πως αγαπάς
και κατά τους Λεσβίους να το πας.
Αλλά ποτέ, ποτέ μην το πιστέψης,
πως τη δική μου ηδονή θα κλέψης
και δεν θα χάσω ό,τι μου γουστάρει,
ούτε την ώρα για δική σου χάρι.

(Παύει η υπόκρουσις του αυλού)

Τραγούδα {7} ό,τι σούρχεται και κύττα σαν την γάττα.
πρώτα θα πάνε στις γρηές, και ύστερα στα νηάτα.

NEANIS

Για να της θάψουν βέβαια.

Α' ΓΡΑΥΣ

Καινούργιο τούτο πάλι!

ΝΕΑΝΙΣ

Καινούργια θέλει μια γρηά με τέτοιο πούχει χάλι;

Α' ΓΡΑΥΣ

Δεν είνε δα το γήρας μου που λύπη θα σου κάνη;

ΝΕΑΝΙΣ

Τι άλλο; το φτιασίδι σου, ή μήπως το βοτάνι,
[που βγάζει κόκκινη μπογιά η ρίζα του που στίφτεις;]

Α' ΓΡΑΥΣ

Τι μου μιλάς;

ΝΕΑΝΙΣ

γιατί και συ στο παραθύρι σκύφτεις;

Α' ΓΡΑΥΣ

Εγώ; μονάχη τραγουδώ
στον Επιγένη τον καλόν, που περιμένω νάρθη εδώ.

ΝΕΑΝΙΣ

Ποιόν άλλο θάχης εραστή του λόγου σου και φίλο,
που να σου πρέπη, παρ' αυτόν το Γέρο τον ψωρίλο;

Α' ΓΡΑΥΣ

Πρόσμενε! την εξήγησι ο νηός μου θα σου κάνη,
που θάρθη γρήγορα 'ς εμέ,—
ώστε και παρατηρεί προς τα αριστερά παρασκήνια)
και νάτος! . . . νάτος! . . . φθάνει.

ΝΕΑΝΙΣ

Δεν έρχετ' εδώ πέρα
για σε, γρηά χολέρα!

Α' ΓΡΑΥΣ

Τώρα θα ιδής, χτικιάρα, συ!

ΝΕΑΝΙΣ

Τώρα θα σ' ταποδείξω
κ' εγώ, κ' εκείνος γρήγορα. Πηγαίνω να τανοίξω.

(Εισέρχεται ταχέως)

Α' ΓΡΑΥΣ

Τρέχω κ' εγώ· αυτός θαρθή μ' εμένα δίχως άλλο,
να μάθης πως το δίκηο μου είνε το πειό μεγάλο.

(Εισέρχεται ταχέως)

{7} Εις το χωρίον τούτο, σκοτεινόν και ασαφές, διαφωνούσιν οι σχολιασταί, αποδίδοντες εις την Νεανίδα τους στίχους τούτους. Νομίζω ότι ορθότερον προσαρμόζονται εις το στόμα της Γραίας, διότι άλλως δεν εξηγείται η απάντησις της Γραίας «ούκουν εξ' εκφοράν γε» προς την

Νεάνιδα, ενώ ανήκει μάλλον εις ταύτην, όπως εμφανίζεται εκ της λογικής του διαλόγου. Η δε λέξις «σαπρά» της Γραίας προς την Νεανίδα δύναται να θεωρηθῆ ὡς εμπαιχθῆς ἀνταπόδοσις του αὐτοῦ χαρακτηρισμοῦ, ὅστις αποδίδεται εις αὐτήν εκ μέρους της Νεανίδος ἀνωτέρω.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΝΕΑΝΙΑΣ και μετ' ολίγον Α' ΓΡΑΥΣ και ΝΕΑΝΙΣ

ΝΕΑΝΙΑΣ (εισέρχεται ἀριστερόθεν κλονούμενος εκ της μέθης με δάδα ἀνημμένην εις τας χεῖρας).

Αχ! εἶθε να μπορέσω
κοντὰ στη νηά να πέσω,
προτοῦ μου ῥθούν για πλάκωμα γρηές και κουτσομύτες.
Αὐτό δεν υποφέρεται ῆς ἐλεύθερους πολίτες!

Α' ΓΡΑΥΣ (καθ' εαυτήν, ἐξερχόμενη εις το παράθυρον)

Μωρέ, κ' αν τζιτζικώσης
στο κλάψιμο,—μα το θεό, ἐμένα θα πλακώσης.
Πάει ἐκεῖνος ο καιρός της Χαριζένης, [πάει,
που με τραγούδια ἤξερε καθένας ν' ἀγαπάη.] -
Χεμ! τώρα βλέπεις ὅμως
δημοκρατία ἔχουμε και το προστάζει ο νόμος!
Ας ἐμβώ να κρυφθῶ ἐδώ,
και τι θα κάνη να το ιδῶ.

(Εισέρχεται)

ΝΕΑΝΙΑΣ

Δώστε, θεοί, την ὡμορφη κοπέλλα ναύρω μόνο,
που τόσο ρούφηξα κρασί κ' ἀπό τον πόθο λειώνω.

ΝΕΑΝΙΣ (Εξέρχεται εκ του παραθύρου· καθ' εαυτήν)

Ἐτσι λοιπόν! σ' ἐγέλασα, γρηά καταραμένη!
Ενόμισε πως ἔφυγα, και μέσα τώρα μένει.

(Προς τον Νεανίαν)

και γι' αὐτόν ἐγώ μιλούσα!
Ἐλ', ἀγάπη μου, ἀπάνω,
και στο πλάι μου κοιμήσου,
να γλυκάνω
την ψυχή σου.
Ο ἔρωτας με τυραννεῖ
για τα ωραία σου μαλλιά,
και ἔχω μια φωτιά τρανή
που μου φαγε την ἀγκαλιά.
Ἐρωτα! σε παρακαλώ,
κάμε μου τούτο το καλό
και φέρτ' τον γρήγορα ναρθῆ
στο πλάι μου να κοιμηθῆ!

ΝΕΑΝΙΑΣ (κάτωθεν)

Έλα κάτω! . . . έλα! . . . έλα!
και στην πόρτα σου να βγης,
γιατί μούρχεται σαν τρέλλα
και θα πέσω κατά γης.
Θέλω, φίλη μου, απάνω
στη γλυκειά σου αγκαλιά
δυνατό καυγά να κάνω
με τα δύο σου τα κωλιά!
Ω Αφροδίτη! αχ, γιατί,
γιατί μ' ετρέλλανες γι' αυτή;
Έρωτα, σε παρακαλώ,
κάμε μου τούτο το καλό,
και φέρ' την γρήγορα ναρθή
στο πλάι μου να κοιμηθή!

ΝΕΑΝΙΣ

Αυτά που άκουσες να ειπώ, δεν εξηγούν τον πόθο,
που στην ψυχή μου νοιώθω.
Αγαπημένο μου πουλί!
άνοιξε, δος μου ένα φιλί,
πονώ για σε, πονώ πολύ!

ΝΕΑΝΙΑΣ

Χρυσό μου εσύ! βλαστάρι
της Αφροδίτης! Μέλισσα της Μούσας! κάθε Χάρι
σ' έθρεψε μ' άφθονη τροφή!
για χάδια και φιλιά μορφή!
άνοιξε, δος μου ένα φιλί,
πονώ για σε, πονώ πολύ!

Α' ΓΡΑΥΣ (εξερχομένη της θύρας της)

Έ, ε! . . . της πόρτες τι χτυπάς;
εμένα τάχα αγαπάς;

ΝΕΑΝΙΑΣ

(φέρων την δάδα προς το πρόσωπον της Γραίας)

Α μπα!

Α' ΓΡΑΥΣ

Μα πώς; εκτύπησες για να μου 'ρθής απάνω.

ΝΕΑΝΙΑΣ

Μπα! κάλλιο να πεθάνω!

Α' ΓΡΑΥΣ

Τι αγαπάς λοιπόν εσύ, κ' ήλθες 'ς αυτά τα μέρη
με το δαδί στο χέρι;

ΝΕΑΝΙΑΣ

Κάποιον βαρβάτον θέλω.

Α' ΓΡΑΥΣ

Ποιόν;

ΝΕΑΝΙΑΣ

Όχι και τον _Σεγάμη_,
που στέκεις και τον καρτερείς [ναρθή να σου την κάμη.]

Α' ΓΡΑΥΣ

Μα τη θεά! θες και δεν θες [ς εμένα πες πως μπήκες!]

ΝΕΑΝΙΑΣ (βραδέως και εντόνωσ)

Εξήντα χρόνων δίκες
ποτέ δεν δικασθήκανε,
κι' όλες αναβληθήκανε·
κ' εδικασθήκαν μόνο
εκείνες, που δεν κλείσανε τον εικοστόν το χρόνο.

Α' ΓΡΑΥΣ

Στην εξουσία πούχατε την πρώτη, γλυκανάλατε,
[αυτές της μόδες βγάλατε
κι' αυτές της κουταμάρες],
μα τώρα θα εισάγονται μπροστά η εξηντάρες·

ΝΕΑΝΙΑΣ

Ναι, όποιος θέλει δηλαδή να πάη με την τύχη,
όπως στα ζάρια γίνεται, ας πάρη όποια τύχη.

Α' ΓΡΑΥΣ

Μα με τα ζάρια, όπως λες, δεν τρως κι' όταν πεινάς.

ΝΕΑΝΙΑΣ

Δεν ξέρω τι μου τσαμπουνάς.
Την πόρτ' αυτή κτυπώ εγώ· έτσι θαρρώ καλύτερα.

Α' ΓΡΑΥΣ

Όταν κτυπήσης δηλαδή την πόρτα μου προτιήτερα.

ΝΕΑΝΙΑΣ

Εγώ δεν θα κτυπήσω
κρησάρες να ζητήσω.

(Στρέφεται να φύγη, αλλά συλλαμβάνεται υπό της Α' Γραίας)

Α' ΓΡΑΥΣ (κολακευτικώς).

Το ξέρω συ πως μ' αγαπάς, και τώρα ίσως θ' απορής
πούρθες στην πόρτα να με βρης.
Έλα κοντά, και δώσε μου το στόμα το γλυκό σου.

ΝΕΑΝΙΑΣ

Α μπα: φοβάμαι, μάτια μου τον αγαπητικό σου.

Α' ΓΡΑΥΣ

Ποιόν;

ΝΕΑΝΙΑΣ

Α, τον ενδοξότερο απ' όλους τους ζωγράφους.

Α' ΓΡΑΥΣ

Ποιόν;

ΝΕΑΝΙΑΣ

Που στολίζει τα σταμνιά που βάζουνε στους τάφους!
Κρύψου λοιπόν να μη σε ιδή στην πόρτα, πως κατέβης

Α' ΓΡΑΥΣ

Έννοια σου, και κατάλαβα καλά το τι γυρεύεις.

ΝΕΑΝΙΑΣ

Ω, μα τον Δία, έννοιωσα κ' εγώ πολύ καλά
τι έχεις στα μυαλά.

Α' ΓΡΑΥΣ (σύρουσα αυτόν)

Μα τη θεά, που έτυχε 'ς εμένα να σε ρίψη,
δεν θα σ' αφήσω.

ΝΕΑΝΙΑΣ

Βρε γρηά! θαρρώ πως σούχει στρίψη!

Α' ΓΡΑΥΣ

Λέγε μου κι' άλλ' ακόμα,
μα θα σε πάω σέρνοντας μέσ' στο δικό μου στρώμα.

ΝΕΑΝΙΑΣ (ωσεί κατ' εαυτόν)

Κ' έπειτα αγοράζουμε
τσιμπίδες, από τον κουβά τα κρέατα να βγάζουμε·
δεν κατεβάζουν τη γρηά μεσ' στις [βαθειές] πηγάδες,
ν' αρπάξη με τα κρέατα μαζί και τους κουβάδες;

Α' ΓΡΑΥΣ

Δυστυχισμένε! σώπα πειά και μη με κοροϊδεύης.
κ' έλα μ' εμέ ν' ανέβης!

ΝΕΑΝΙΑΣ

Εγώ δεν σου χρωστώ,
αν φόρο δεν επλήρωσες πεντακοσιοστό
στην πόλι απ' τα χρόνια σου.

Α' ΓΡΑΥΣ

Μα τη θεά! μακάρι,
να πέφτω να γλυκαίνωμαι με κάθε παλληκάρι.

ΝΕΑΝΙΑΣ

Αλλά εγώ με της γρηές αισθάνομ' αηδία,
και δεν θα το δεχόμουνα ποτέ.

Α' ΓΡΑΥΣ

Ω! μα τον Δία,
με το στανιό τον κόπο
θα λάβης, παλληκάρι μου.

ΝΕΑΝΙΑΣ

Και τάχα με ποιόν τρόπο;

Α' ΓΡΑΥΣ

Χεμ! είνε ψηφισμένα

τα πράματα, που πρέπει συ να 'ρθής μαζί μ' εμένα.

ΝΕΑΝΙΑΣ

Και ποιο είναι το ψήφισμα; Παρακαλώ, για πε το!

Α' ΓΡΑΥΣ

Στο λέγω κι' άκουσε το!

(πανηγυρικός)

«Νόμο βγάλαν η γυναίκες, όταν νηός τη νηά ποθή,
δεν μπορεί να την πλακώση στη γρηά προτού χωθή·
κι' αν προτήτερα δεν θέλη της γρηές να της γαμή,
και της νηές επιθυμή,
τότε κ' η γρηές θα βγαίνουν, και θα τρέχουν κούτσα—κούτσα,
κι' ατιμωρητί θ' αρπάζουν καθε νηόν από την πούτσα!

ΝΕΑΝΙΑΣ

Τότε Προκρούστης θα γενώ κ' εγώ, αλλοίμονό μου!

Α' ΓΡΑΥΣ

θα πας με τη διάταξι και του δικού μας νόμου.

ΝΕΑΝΙΑΣ

Κι' αν έλθη κάποιος φίλος μου, ή κάποιος συνδημότης
και με τραβήξει από σας;

Α' ΓΡΑΥΣ

Μάθε λοιπόν εν πρώτοις,
ότι ο άνδρας σήμερα δεν θα μπορή να βγη,
[σαν της γυναίκες μέχρι χθες] και να συναλλαγή
μ' αξία μεγαλύτερη ενός κοιλού σιτάρι.

ΝΕΑΝΙΑΣ

Κι' αν θέλη να παραιτηθή με όρκο, [λόγου χάρι,
όπως στις δίκες γίνεται, που έχουν αδικίες;]

Α' ΓΡΑΥΣ

Α μπα! εδώ θα λείψουνε και η στρεψοδικίες.

ΝΕΑΝΙΑΣ-

Θα 'πω πως είμαι έμπορος, [κι' αυτό θα είν' αιτία
ν' απαλλαγθώ και απ' αυτή τη φοβερή θητεία.]

Α' ΓΡΑΥΣ

Θα το πληρώσης κλαίοντας.

ΝΕΑΝΙΑΣ

Και τι λοιπόν θα κάνω;

Α' ΓΡΑΥΣ

Θα ρθής να πάμ' απάνω.

ΝΕΑΝΙΑΣ

Μα τι! θα 'ρθώ με το στανιό;

Α' ΓΡΑΥΣ

Θα ρθής και με τον τρόπο

του Διομήδη [του ληστή, που άρπαζ' απ' τον τόπο
τους άνδρες, όσους εύρισκε, και τους εκλειούσε ώρες
να πέσουνε με το στανιό με της δικές του κόρες,
κι' αυτές, από τη λύσσα τους, βυζαίναν τον καθένανε
ως που τον επεθαίνανε!]

ΝΕΑΝΙΑΣ

Ε! τότε βάλε ρίγανι στο στρώμα που θα πέσης,
τέσσαρες κληματόβεργες σπασμένες να προσθέσης,
την κεφαλή σου δέσε,
πάρε και στάμνες νεκρικές και γύρω γύρω θέσε,
κι' όστρακο βάλε με νερό στην πόρτα σου [να μένη,
να νίβητ' όποιος έρχεται από την πεθαμένη!]

Α' ΓΡΑΥΣ

Θα μ' αγοράσης, έννοια σου, εσύ και το στεφάνι.

ΝΕΑΝΙΑΣ

Μα το θεό! το κέρινο στεφάνι αν σου φθάνη,
κι' αυτό θα ταποκτήσης·
γιατί θαρρώ πως μόλις μπης, θα πέσης να ψοφήσης!

ΝΕΑΝΙΣ (εξερχομένη).

Ε! πού τον πας;

Α' ΓΡΑΥΣ

Στο σπίτι μου· αυτός είνε για μένα.

ΝΕΑΝΙΑΣ

Τάχεις, γρηά, χαμένα!
Τέτοιος που είν' αυτός ο νηός, δεν έχει χρόνια τόσα
να ρθή κοντά να κοιμηθή με σένα, γρηά γκιόσσα!
δεν θάσαι πειά γυναίκα του, θα σ' έχη για μητέρα.
Κ' έτσι αυτός ο νόμος σας αν πιάση πέρα-πέρα,
τότε γεμάτη όλ 'η γη
από Οιδίποδες θα βγη!

Α' ΓΡΑΥΣ

Βρε σίχαμα! όλες αυτές της κουταμάρες της πολλές
από τη ζήλεια σου της λες!
Μα έννοια σου! και από με θα τούρης, κακομοίρα!

(Απέρχεται)

ΝΕΑΝΙΑΣ

Στο Δία τον Σωτήρα,
κορίτσι μου γλυκύτατο, κάμε μ' αυτήν τη χάρι,
και γλύτωσέ με απ' αυτό το γέρικο κουφάρι,
κ' εγώ, για τούτο το καλό, θα σου προσφέρω πάλι
σε μια ολόκληρη βραδειά χάρι παχειά, μεγάλη!

(Ενώ η Νεάνις ετοιμάζεται να σύρη τον Νεανίαν προς την θύραν της, εκ
της πλησίον θύρας ορμά η Β' Γραυς).

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Β' ΓΡΑΥΣ—ΝΕΑΝΙΑΣ.

Β' ΓΡΑΥΣ

Μωρή εσύ! που τον τραβάς αυτόν από τον δρόμο,
και παραβαίνεις φανερά τον ψηφισμένο νόμο,
ενώ είνε γραμμένα
προτήτερα 'ς εμένα
να ρθεί και να πλακώσει;

ΝΕΑΝΙΑΣ

Ω! κακομοίρης που 'μουνα! πούθ' έχεις ξετρυπώσει
και μου πετάχτηκες;— κακό που να σου ρθή μεγάλο!
Ουφ! τούτη είνε βάσανο χειρότερο απ' τάλλο!

Β' ΓΡΑΥΣ (σύρουσα τον Νεανίαν)

Έλ' από δω!

ΝΕΑΝΙΑΣ (τη Νεάνιδι)

Παρακαλώ, μικρή μου, μη μ' αφήνεις,
τον κακομοίρη, να συρθώ μέσα στα νύχια εκείνης.

(Η νεάνις απέρχεται).

Β' ΓΡΑΥΣ

Σε σέρνει ο νόμος, κι' όχι εγώ.

ΝΕΑΝΙΑΣ

Τάχα γιατί δεν είπες
ότι με σέρνει μια βλογιά, πώχει πληγές και τρύπες;

Β' ΓΡΑΥΣ

Άφησε, τρυφεράδι μου, τα λόγια κ' έλ' απάνω.

ΝΕΑΝΙΑΣ

Στάσου λοιπόν προτήτερα τη χρεία μου να κάνω
να πάρω θάρρος· γιατί' αλλοιώς ο φόβος αν με κόψη
μεσ' στη δουλειά σου, θα με ιδής με κίτρινη την όψη.

Β' ΓΡΑΥΣ

Θάρρος και τράβα! χέζεις, να, εδώ που θα σε μπάσω,

ΝΕΑΝΙΑΣ

Φοβάμαι μήπως πλειότερα απ' ό,τι θέλω φτιάσω.
Σου βάζω δύο εγγυητάς αξιοχρέους.

Β' ΓΡΑΥΣ

Τι;

Ας λείψουνε.

(Σύρει τον Νεανίαν. Ορμά εκ της ετέρας θύρας η Γ' Γραυς)

ΣΚΗΝΗ Ε'.

Γ' ΓΡΑΥΣ και οι ΑΝΩΤΕΡΩ

Γ' ΓΡΑΥΣ (προς τον Νεανίαν)

Ε! ε! πού πας του λόγου σου μ' αυτή;

ΝΕΑΝΙΑΣ

Εγώ δεν πάω· σέρνομαι· όποια κι'αν ήσαι, δος μου
βοήθεια, που ταγαθά όλα να ιδής του κόσμου,
και μη μ' αφήνης να χαθώ [με της γρηα-φακλάνες!]

(Βλέπων την Γ' Γραϊαν εκ του πλησίον και αποχωρών μετά φρίκης)

Ω Ηρακλή! Διόσκουροι! Κορύβαντες και Πάνες!
ου! τώρα μου φορτώθηκε κι' άλλο κακό μεγάλο,
χειρότερ' από τάλλο!

Παρακαλώ, τι είν' αυτό το πράγμα τώρα πάλι;
Μην τύχη κ' είνε πίθηκος κ' έχει φτιασίδι βάλι;
ή μήπως κι' αναστήθηκε
καμμιάς γρηάς βρυκόλακας [κι' απάνω μου εχύθηκε;]

(Γ' ΓΡΑΥΣ σύρουσα τον Νεανίαν)

Έλα μαζί μου απ' εδώ και μη με κοροϊδεύης.

Β' ΓΡΑΥΣ (σύρουσα τον Νεανίαν)

Όχι! . . . εδώ! . . .

Γ' ΓΡΑΥΣ (ως ανωτέρω)

[Δεν θα το φας εκείνο που γυρεύεις·]
δεν τον αφήνω.

Β' ΓΡΑΥΣ (ως ανωτέρω)

Ούτ' εγώ [με σε να μείνη μόνος.]

ΝΕΑΝΙΑΣ

Βρε θα με κομματιάσετε, κακός ψυχρός σας χρόνος!

Β' ΓΡΑΥΣ

Σ' εμέ ναρθής προστάζουνε του νόμου τα γραμμένα.

Γ' ΓΡΑΥΣ

Όχι κι' αν έβγη μια γρηά πειό άσχημη από σένα.

ΝΕΑΝΙΑΣ

Βρε για σταθήτε: κι' αν εσείς με κάνετε κομμάτια,
πώς θα μπορέσω πειά να ιδώ μιαν όμορφη στα μάτια;

Γ' ΓΡΑΥΣ

Κάμε καλά· μα πρώτ' αυτό θα κάνης δίχως άλλο.

ΝΕΑΝΙΑΣ

Με ποιά προτήτερ' απ' της δυο τα μάτια μου θα βγάλω;

Β' ΓΡΑΥΣ

Δεν ξέρεις; κόπιασ' από 'δω.

(Τον σύρει)

ΝΕΑΝΙΑΣ (δεικνύων την Γ')

Μα ας μ' αφήσ ' η άλλη.

Γ' ΓΡΑΥΣ (σύρουσα αυτόν)

Θα 'ρθής μ' εμέ.

ΝΕΑΝΙΑΣ (δεικνύων την Β')

Κι' αυτή εδώ που δεν μ' αφήνει πάλι;

Β' ΓΡΑΥΣ

Ω, μα τον Δία! τον κρατώ και δεν σου τον αφήνω.

Γ' ΓΡΑΥΣ

Κ' εγώ δεν σου τον δίνω.

ΝΕΑΝΙΑΣ

Τι βαρκαδόροι θάσαστε κ' οι δύο σας κακοί!

Α' ΓΡΑΥΣ

Γιατί;

ΝΕΑΝΙΑΣ

[Τράβ' από δω η μια, κ' η άλλη από κει,]

θα βγάζατε της πλάτες

από τους επιβάτες.

Β' ΓΡΑΥΣ

Τράβα μπροστά και τσιμουδιά!

Γ' ΓΡΑΥΣ

Μ' εμέ θα βγάλη τη βραδειά!

ΝΕΑΝΙΑΣ

Α, είνε φανερό

πως πάτε μ' ένα ψήφισμα, που βγήκ' έναν καιρό,

[κι' αν ήσαν ένοχοι πολλοί για έγκλημα μεγάλο,

έκαναν δίκες χωριστά ο ένας απ' τον άλλο].

Πρέπει λοιπόν ως τόσο

να χωρισθώ κ' εγώ στα δυο, της δυο σας να πλακώσω;

Πώς θα τραβήξω δυο κουπιά λοιπόν και για της δύο;

Β' ΓΡΑΥΣ

Φάε μια χύτρ' από βορβούς και θα γενής θηρίο.

ΝΕΑΝΙΑΣ

Αλλοίμονό μου ο δύστυχος! τράβα και τράβα, να με

κοντά στην πόρτα μ' έφερε!

Β' ΓΡΑΥΣ

Δεν μου γλυτώνεις· πάμε

να κυλισθώ με σένα!

(Τον σύρει προς την θύραν της)

ΝΕΑΝΙΑΣ

Απ' το να σ' εύρουν δυο κακά, κάλλιο να σ' εύρη ένα!

(Η Β' Γραυς αποσύρεται μαινόμενη εις τον οίκον της)

Γ' ΓΡΑΥΣ

Μα την Εκάτη! τώρα πειά [᾽ς εμένα θα κολλήσης,]
θελήσης, δεν θελήσης!

ΝΕΑΝΙΑΣ (εκ της θύρας της Γ')

Τι συφορά που μ' εύρηκε! Να πέφτω νύχτα-μέρα
κ' ένα ψοφήμι να γαμώ και μια σκουληκαντέρα!
Κι' όταν γλυτώσω μια φορά ως τόσο από κείνη,
θα μ' εύρη κι' άλλη Φρύνη
[να μου ριχτή με νάζα,]
που θάνε τα σαγόνια της από φτιασίδι βάζα!
Δεν είμαι άτυχος λοιπόν;—στον Δία τον Σωτήρα!
δεν είμαι άνδρας δυστυχής; κακὴν δεν έχω μοίρα,
να ταξιδέψω σήμερα
με δυο θεριά ανήμερα;
Αν πάθω στο ταξίδι μου φουρτούνες και τρομάρες,
πλέοντας κάτω απ' αυτές, της караπουτανάρες,
θάψτε μ' απ' όλους χωριστά
στην πόρτα που θα μπω μπροστά,
και πιάστε ζωντανή κι' αυτή
με πίσσ' αλείψτε τη καυτή,
κατόπι ν' αναλύσετε
μολύβι, και στα πόδια της τριγύρω να το χύσετε,
και στήστε τη μου ύστερα στον τάφο μου, τη λάμνα,
για νεκρική μου στάμνα!

(Απορρίπτει τον στέφανον εκ της κεφαλής και εισέχεται, συρόμενος υπό
της Γ' εις τον οίκον της).

(Εισέρχεται ΧΟΡΟΣ γυναικών και νεανίδων).

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΧΟΡΟΣ - ΘΕΡΑΠΙΑΙΝΙΣ και έπειτα

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

ΘΕΡΑΠΙΑΙΝΙΣ

Τι ευτυχής πούν' ο λαός! και εγώ η δούλα η καλή,
και η κυρά μου πειό πολύ!
Κι' όλες εσείς, που κάθε μια μπροστά στην πόρτα μένει,
κι' ο δήμος και οι γείτονες, κι' αυτοί ευτυχισμένοι.
Μα το θεό; είμαι κ' εγώ μια δούλα, κι' όμως πήρα
κ' έβαλα στο κεφάλι μου τα πειό ωραία μύρα.
Κι' απ' όλα τα μυρουδικά της Θάσου είνε χίλιες
φορές πειό εκλεκτότερα, που τάχουν στης μποτίλλιες
κ' η μυρουδιά μοσχοβολεί
πολύν καιρόν στην κεφαλή,
μα τάλλα όμως χάνουνε το μύρο τους ταχύτερα.
Θεοί μου! είνε πειό καλά, πολύ, πολύ καλήτερα.
—Κέρασε άδολο κρασί! και ευφροσύνη θάχης

τη νύχτα που θα ψάχης
για να διαλέξεις ό,τι βρης οσμή γλυκειά να χύνη.
— Αλλά τι νάχη γίνη,
γυναίκες, ο αφέντης μου, που έχει την κυρά μου;

ΧΟΡΟΣ

Ω, θα τον εύρης εύκολα· περίμεν' αυτού χάμου.

ΘΕΡΑΠΑΙΝΙΣ

Μάλιστα· να τος! τώβαλε κ' εκείνος για το γλέντι.

(εισέρχεται ο ΔΕΣΠΟΤΗΣ, όστις χάριν του κωμικού ειρμού δύναται να ήνε
αυτός ο ΒΛΕΠΥΡΟΣ]

— Ω τρισευτυχισμένε μου, μακάριε μου αφέντη!

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Εγώ;

ΘΕΡΑΠΑΙΝΙΣ

Αμ βέβαια εσύ, όσο κανένας άλλος,
μα τους θεούς! ποιος ευτυχής θα ήταν πειό μεγάλος
από την ευγενεία σου, που σεσ ψυχές τριάντα
χιλιάδες και περσσότερες, δεν έφαγες στην μπάντα;

ΧΟΡΟΣ

Ευτυχισμένος άνθρωπος, [απ' το φαί στον ύπνο.]

ΘΕΡΑΠΑΙΝΙΣ

Και τώρα για πού τώβαλες, αφέντη;

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Για το δείπνο.

ΘΕΡΑΠΑΙΝΙΣ

Μα τη θεά, ο έσχατος απ' όλους πας ως τόσο.
Με πρόσταξ' η γυναίκα σου να 'ρθω να σε τσακώσω,
και με της κόρες τούτες 'δω να 'ρθης εκεί και συ.
Περσσεύει χιώτικο κρασί
και όλα ταγαθά της γης·
έλα λοιπόν και μην αργής.

[προς το κοινόν]

— Και ο καθένας θεατής,
που θάχη ευχαρίστησι, κ' ο κάθε μας κριτής,
αν ίσως δεν φρονή αλλοιώς, εκεί μ' εμάς ας πάνε,
κι' απ' όλα θα τους δώσουμε [να κάτσουν και να φάνε!]

ΒΛΕΠΥΡΟΣ

Χεμ! τότε πες τα νακουσθούν απ' όλους· κ' ελευθέρως
κάλεσε όπου νηός βρεθή, μικρό παιδί και γέρος·
κανένα μην αφήσης·
και όποιον απαντήσης
τραβώντας για το σπίτι σου, πες του καλά ν' ακούση,
πως περιμένει έτοιμο για όλους το τσιμπούσι!

ΘΕΡΑΠΙΑΝΙΣ

Εγώ εκεί πηγαίνω
κρατώντας τούτο το δαδί, που βλέπεις, αναμμένο.

ΧΟΡΟΣ

Τι χάνεις τόσες ώρες,
και δεν τραβάς εκεί και συ μαζί μ' αυτές της κόρες;
Κ' ενόσω συ θα προχωρής [στο γλέντι το μεγάλο,]
τραγουδι για την όρεξι θ' ακούσης να σου ψάλλω.

(Η Κορυφαία του Χορού κάμνει _Παράβασιν_ προς το κοινόν)

Τώρα λίγο θα θελήσω
στους κριτάς μου να μιλήσω.
Οι σοφοί, απ' τη σοφία ας με κρίνουν στην εντέλεια,
κι' όσοι θέλουν να γελάνε, ας με κρίνουν απ' τα γέλια·
κ' έτσι όλοι θάχουν ίση
τη μερίδα τους στην κρίσι.
Και ο κλήρος πούχει πέση,
[και εις το δικό μου έργο έδωκε την πρώτη θέσι,
όταν με σειρά θα 'ρθουν
και τα άλλα να κριθούν,]
ας μην ήν' αιτία πάλι
να ξεχάσετ' όσα είπα απ' τη μια στιγμή στην άλλη,
μα, συμφώνως με τον όρκο, ο καθένας σας ας κρίνη
τους χορούς, και ό,τι είπα μεσ' στη μνήμη σας να μείνη,-
κι' όχι σαν κακές πουτάνες, όπου άλλο δεν θυμούνται,
παρά μοναχά εκείνους, όπου πέφτουν και κοιμούνται!
— Πάμε, φιλαινάδες, τώρα,
ας τραβάμε για το δείπνο να μη χάνουμε την ώρα.
Και τα δυο σου πόδια κίνει
με το κρητικό το βήμα.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ

Όπως είπες και θα γίνη.

ΧΟΡΟΣ

Και η λεπτοκαμωμένες με τα σκέλια σας κρατείτε
το ρυθμό, — κ' εκεί θα βρήτε
μπαρμπουνοσελαχορτικο-
μπριζολογαλεογλυκο-
μελιτοπασσαλειμμένο-
κοκκοροκοττοψημένο-
λαγοτσιγλοκατσουλιερο-
φαβοφασσοπεριστερο-
φασουλοκοτσυφοτρυγον-
επιτατραγανοπτερύγων!
Συ που ακούς αυτά τα λόγια, πάρε γρήγορα το πιάτο
κ' ένα ώμορφο ποτήρι,
για να φας στο πανηγύρι
όπου γίνετ' εκεί κάτω,—

ΗΜΙΧΟΡΟΣ

που τα κρέατα, σαν λύκοι
πεινασμένοι, θα τραβάν'.

ΧΟΡΟΣ

Σηκωθήτ' απάνω!... Νίκη!...
Στο φαί!... Ευοί!... ευάν!...

ΤΕΛΟΣ

Η Σειρά των Αρχαίων Ελλήνων Συγγραφέων, των Εκδόσεων Φέξη, υπήρξε ένας σταθμός στα ελληνικά χρονικά. Για πρώτη φορά προσφερόταν συστηματικά στο ελληνικό αναγνωστικό κοινό, η αρχαία ελληνική σκέψη (Ιστορία, φιλοσοφία, ποίηση, δράμα, δικανικός και πολιτικός λόγος) σε δημιουργικές μεταφορές της, από τους άριστους μεταφραστές του τόπου, στην πιο σύγχρονη μορφή που πήρε εξελισσόμενο το γλωσσικό της όργανο. Ο Όμηρος, οι Τραγικοί κι ο Αριστοφάνης, ο Ηρόδοτος, ο Θουκυδίδης, ο Πλάτων, ο Ξενοφών, ο Αριστοτέλης, ο Θεόκριτος, ο Θεόφραστος, ο Επίκτητος, ο Πλούταρχος, ο Λουκιανός κλπ. προσφέρονται και σήμερα, στις κλασικές πια μεταφράσεις των Πολυλά, Ραγκαβή, Μωραϊτίδη, Κονδυλάκη, Ποριώτη, Γρυπάρη, Τανάγρα, Πολέμη, Καμπάνη, Καζαντζάκη, Βάρναλη, Αυγέρη, Βουτιερίδη, Ζερβού, Φιλαδελφέως, Τσοκόπουλου, Σιγούρου, Κ. Χρηστομάνου κλπ, σε μια σύγχρονη σειρά εκδόσεων βιβλίου τσέπης, πράγμα που επίσης γίνεται για πρώτη φορά, συστηματικά, στην Ελλάδα.

Αι εκκλησιάζουσαι γελοιοποιούν την περί γυναικείας ελευθερίας ιδεολογίαν και ιδίως τας περί κοινογαμίας και κοινοκτημοσύνης τότε αναφνεύσας θεωρίας.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΙΣ

ΛΑΔΙΑΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 22 - ΤΗΛ. 614.686, 634.506

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΧ. 10

End of the Project Gutenberg EBook of Ecclesiazusae, by Aristophanes

*** END OF THIS PROJECT GUTENBERG EBOOK ECCLESIAZUSAE ***

***** This file should be named 27429-h.htm or 27429-h.zip *****
This and all associated files of various formats will be found in:
<http://www.gutenberg.org/2/7/4/2/27429/>

Produced by Sophia Canoni. Book provided by Iason Konstantinides

Updated editions will replace the previous one--the old editions will be renamed.

Creating the works from public domain print editions means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without

permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg-tm electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG-tm concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for the eBooks, unless you receive specific permission. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the rules is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. They may be modified and printed and given away--you may do practically ANYTHING with public domain eBooks. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

*** START: FULL LICENSE ***

THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg-tm mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase "Project Gutenberg"), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg-tm License (available with this file or online at <http://gutenberg.org/license>).

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg-tm electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg-tm electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg-tm electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg-tm electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. "Project Gutenberg" is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg-tm electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg-tm electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg-tm electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation ("the Foundation" or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg-tm electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is in the public domain in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from

copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg-tm mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg-tm works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg-tm name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg-tm License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg-tm work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country outside the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg-tm License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg-tm work (any work on which the phrase "Project Gutenberg" appears, or with which the phrase "Project Gutenberg" is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org

1.E.2. If an individual Project Gutenberg-tm electronic work is derived from the public domain (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase "Project Gutenberg" associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg-tm trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg-tm electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg-tm License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg-tm License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg-tm.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with

active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg-tm License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg-tm work in a format other than "Plain Vanilla ASCII" or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg-tm web site (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original "Plain Vanilla ASCII" or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg-tm License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg-tm works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg-tm electronic works provided that

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg-tm works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg-tm trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, "Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation."
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg-tm License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg-tm works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg-tm works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg-tm electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from both the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and Michael Hart, the owner of the Project Gutenberg-tm trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread public domain works in creating the Project Gutenberg-tm collection. Despite these efforts, Project Gutenberg-tm electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain "Defects," such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the "Right of Replacement or Refund" described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg-tm trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg-tm electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you 'AS-IS' WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg-tm electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg-tm electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees,

that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg-tm work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg-tm work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg-tm

Project Gutenberg-tm is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg-tm's goals and ensuring that the Project Gutenberg-tm collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg-tm and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation web page at <http://www.pgla.org>.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Its 501(c)(3) letter is posted at <http://pglaf.org/fundraising>. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's principal office is located at 4557 Melan Dr. S. Fairbanks, AK, 99712., but its volunteers and employees are scattered throughout numerous locations. Its business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887, email business@pglaf.org. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's web site and official page at <http://pglaf.org>

For additional contact information:

Dr. Gregory B. Newby
Chief Executive and Director
gbnewby@pglaf.org

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg-tm depends upon and cannot survive without wide spread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations

(\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit <http://pglaf.org>

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg Web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: <http://pglaf.org/donate>

Section 5. General Information About Project Gutenberg-tm electronic works.

Professor Michael S. Hart is the originator of the Project Gutenberg-tm concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For thirty years, he produced and distributed Project Gutenberg-tm eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg-tm eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as Public Domain in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our Web site which has the main PG search facility:

<http://www.gutenberg.org>

This Web site includes information about Project Gutenberg-tm, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.